

Sitowise Oy

Vuorovaikutusraportti

Ulvilan keskustaajaman osayleiskaava 2045
kaavaluonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet vastineineen

9.4.2025

Sisällysluettelo

1	Vuorovaikutusraportin kuvaus	3
2	Tiivistelmä yleisötilaisuudesta	4
3	Tiivistelmät lausunnoista ja niihin annetut vastineet.....	5
3.1	Caruna	5
3.2	Harjavallan kaupunki.....	6
3.3	Ilmatieteenlaitos	6
3.4	Luonnonvarakeskus	6
3.5	Metsähallitus	6
3.6	MTK-Satakunta.....	6
3.7	Porin kaupunki	7
3.8	Porin terveystieteiden tutkimuskeskus	8
3.9	Puolustusvoimat	10
3.10	Satakunnan museo	11
3.11	Satakunnan pelastuslaitos.....	17
3.12	Satakuntaliitto.....	17
3.13	Suomen Erillisverkot Oy.....	21
3.14	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes.....	21
3.15	Varsinais-Suomen ELY.....	23
3.16	Väylävirasto	31
4	Tiivistelmät mielipiteistä ja niihin annetut vastineet	32
4.1	Mielipide 01.....	32
4.2	Mielipide 02.....	32
4.3	Mielipide 03.....	33
4.4	Mielipide 04 Peab Industri Oy	34
4.5	Mielipide 05 Maarakennus Mykrä Oy.....	35
4.6	Mielipide 06.....	35
4.7	Mielipide 07 Porin lintutieteellinen yhdistys PLY ry.....	37
4.8	Mielipide 08.....	38
4.9	Mielipide 09.....	39
4.10	Mielipide 10 Suomen luonnonsuojeluliitto (Satakunta ja Ulvila)	41

1 Vuorovaikutusraportin kuvaus

Ulvilan keskustaajaman osayleiskaavaluonnos 2045 oli nähtävillä 12.9.-11.10.2024 välisenä aikana Ulvilan kaupungintalolla ja Ulvilan pääkirjastossa sekä sähköisenä Ulvilan kaupungin internetsivuilla.

Luonnosvaiheen yleisötilaisuus pidettiin Ulvilan kaupungintalolla 26.9.2024. Yleisötilaisuudessa kerätyistä kommentteista on laadittu tiivistelmä tähän raporttiin.

Osayleiskaavaluonnoksesta jätettiin 16 lausuntoa ja 10 mielipidettä. Näistä lausunnoista ja mielipiteistä on laadittu tiivistelmät ja vastineet tähän raporttiin.

2 Tiivistelmä yleisötilaisuudesta

Yleisötilaisuus pidettiin Ulvilan kaupungintalolla 26.9.2024 ja siihen saattoi osallistua etäyhteyksin (Microsoft Teams) tai paikan päällä. Yleisötilaisuus tallennettiin Microsoft Teamsin avulla. Osallistujia oli paikan päällä noin 8 ja etänä 8.

Tilaisuudessa esiteltiin ensin lyhyesti kaavoituksessa käytetyt lähtötiedot ja alueen nykytila. Kaksi kaavaluonnosvaihtoehtoa esiteltiin teemojen ja tavoitteiden kautta, jonka jälkeen paikan päällä osallistuneilla oli mahdollisuus keskustella kaavoittajien kanssa kaavaluonnoskarttojen äärellä.

Tilaisuuteen osallistuneita ohjeistettiin jättämään mielipide kaavasta virallisia kanavia pitkin määräaikaan mennessä.

Tiivistelmä yleisötilaisuudessa annetuista kommenteista:

- Kunnianhimoisuudessa nähtiin hyvää alueen kehittymisen kannalta mutta oltiin epäileväisiä sen kustannuksista ja realistisuudesta.
- Naparannan ja virkistysreittien kehittämistä keuhuttiin, sekä liikuntahallia.
- Pirunkynnen ja Vainiolan maanomistajia askarrutti maankäytön muutos, toiset näkivät työllisyysvaikutuksen hyvänä asiana.
- Uusien työpaikkojen syntymistä pidettiin hyvänä, mutta oltiin huolestuneita kasvavista liikennemääristä ja erityisesti raskaasta liikenteestä, kun samalla houkutellaan lapsiperheitä alueelle. Nykyinen Pitkärannantien raskas liikenne tärisyttää taloja.
- Kannatettiin autoriippuvuuden vähentämistä ja joukkoliikennematkojen kehittämistä.
- Pitkärannantien uusi linjaus pienentää talojen pihoja ja tuo liikennemelun uudesta suunnasta pihuille.
- Huoli Pirunkynnen virkistyskäyttömetsien menettämisestä teollisuudelle.
- Kiitosta, että esillä kaksi vaihtoehtoa, tarkennesuunnitelmiin toivottiin isommalla tekstejä ja paikannimiä.
- Jäähdytysvesilinja Trumetarintien alueella huolestuttaa.

- Toivottiin yhteistyön lisäämistä Porin kanssa: "Ulvila ei pysty kilpailemaan Porin kanssa teollisuuskaavoituksessa, mutta kylläkin viihtyisässä asuntokaavoituksessa".

3 Tiivistelmät lausunnoista ja niihin annetut vastineet

3.1 Caruna

Lausunnon tiivistelmä:

Kaava-alueella on Caruna Oy:n 110 kV:n, 20 kV:n ja 0,4 kV:n jakeluverkkoa, joka koostuu osittain maakaapeleista ja osittain ilmajohdoista. Aiempaan OAS-vaiheen lausuntoon verrattuna ei ole tapahtunut muutoksia liittyen Carunan 110 kV suurjännitteisen jakeluverkon tai sähköasemien sijainteihin.

OAS-vaiheessa on tunnistettu tarve uuden 110 kV kytkinaseman rakentamiselle Harjavalta-Impolan voimajohdon varteen. Tämä on huomioitu kaavassa. Uudet 110 kV:n voimajohtojen yhteystarpeet on myös otettu huomioon.

Carunan 110 kV:n voimajohtojen johtoalueilla on pysyvä käyttöoikeuden rajoitus. Johtoalueiden leveydet voivat vaihdella tapauskohtaisesti. Rakentamisesta voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä on aina pyydettävä erillinen risteämälausunto Carunalta, jotta hankkeessa tulee huomioiduksi kaikki tarvittavat seikat ja turvallisuuskohdat.

Caruna Oy ei esitä muita huomautuksia Ulvilan keskustaajaman yleiskaava 2045:n luonnoksesta, mutta pyytää mahdollisuuden lausua kaavoitusprosessin seuraavissa vaiheissa.

Vastine:

Lausunnossa ei esitetä muutoksia tai täydennyksiä osayleiskaavaan. Yleiskaavassa ei ratkaista rakentamistapoja. Kaavaselostukseen kirjattiin kohtaan 8.9.3 Energiahuolto maininta "Rakentamisesta voimajohtoalueella tai sen läheisyydessä on aina pyydettävä erillinen risteämälausunto jakeluverkon haltijalta, jotta hankkeessa tulee huomioiduksi kaikki tarvittavat seikat ja turvallisuuskohdat."

3.2 Harjavallan kaupunki

Ei lausuttavaa.

3.3 Ilmatieteenlaitos

Ei lausuttavaa, sillä kaavamuutoksella ei ole vaikutusta laitoksen pintahavaintoverkon mittauksiin tai operatiivisiin säätutkahavaintoihin.

3.4 Luonnonvarakeskus

Ei lausuttavaa.

3.5 Metsähallitus

Lausunnon tiivistelmä:

Metsähallitus kommentoi Protson letto -Natura-aluetta (NAT FI0200182, SAC), joka sijaitsee Ulvilan puolella Metsähallituksen maa-alueella. Osa alueesta on jo yksityistä suojelualuetta, ja loput tullaan suojelemaan luonnonsuojelulain mukaisesti. Metsähallitus on samaa mieltä kaavaselostuksen arvioidusta neutraalista vaikutuksesta tähän Natura-alueeseen.

- a) Metsähallitus esittää, että Natura-alue merkitään kaavassa kokonaisuudessaan SL-merkinnällä Natura-alueen laajuuden mukaisesti asianmukaisin kaavamääräyksin.

Vastine:

- a) Natura-alue on merkitty SL-merkinnällä.

3.6 MTK-Satakunta

Lausunnon tiivistelmä:

MTK-Satakunta pohjustaa lausuntonsa kaavan tavoitteeseen "Maatalouden ja muiden maankäyttömuotojen tarpeet sovitetaan yhteen" ja esittää yhteensovituksiksi seuraavaa.

- a) Esitetystä yleiskaavan luonnoksesta nousi esiin huolenaiheita erityisesti maa- ja metsätalouskäytössä olevien alueiden suhteen, joille kaava osoittaa muuta maankäyttöä. Tällaisille alueille ehdotetaan ehdollisia

kaavamerkintöjä, jotta Metsälain soveltaminen jatkuisi suunnitelmien toteutumiseen asti. Tilanne on selkein Pirunkynnen T/kem-merkityllä alueella, jossa Metsälain soveltaminen päättyisi yleiskaavan vahvistamisen yhteydessä. Metsälain lakkaaminen tarkoittaa, että alueella ei ole voimassa myöskään Metka- ja Metsätuholaki, mikä voi johtaa siihen, että maanomistajat menettävät oikeuden taimikonhoitotukiin ja velvollisuudet metsätuholaisten poistamiseksi.

- b) Alueen kehittämisen tulisi tapahtua ensisijaisesti vapaaehtoisin kaupoin, ei pakkolunastuksin.

Vastine:

- a) T/kem-1 kaavamerkintään on kirjattu, että alue tulee pyrkiä toteuttamaan vaiheittain pohjoisesta etelään. Alue tai sen osa säilyy maa- ja metsätalouskäytössä ja alueella sovelletaan metsälakia siihen asti, kunnes alue tai sen osa on otettu pääkäyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön tai alueella on lainvoimainen asemakaava.
- b) Maanhankinta etenee yleiskaavoituksesta erillisenä omana prosessinaan. Kaupunki tulee kontaktoimaan ehdotusvaiheessa suurimmat maanomistajat muuttuvan maankäytön alueilla.

3.7 Porin kaupunki

Lausunnon tiivistelmä:

Porin kaupunki näkee, että kaava-alueen luoteisosaan osoitettu Vainiolan teollisuusalue edistää yhtenäisen teollisuuskeskittymän syntyä kuntien välillä ja lisää alueen houkuttavuutta. Uuden ohitustien osoittaminen tämän Honkaluoto-Vainiolan teollisuusalueen läpi parantaa liikenteen sujuvuutta molempien kuntien teollisuusalueilla.

Kaupunki kannattaa uuden 110 kV voimajohdon sijoittamista Pirunkynnen nykyisen rinnalle, jotta teollisuusalueiden sähköntarve tulevaisuudessa voidaan turvata.

- a) Kaavoitusyksikkö ehdottaa kaavaan lisättäväksi voimajohdon yhteystarvemerkinnyksen nykyisen voimajohdon rinnalle kuntien Honkaluoto-Vainiolan teollisuuskeskittymän sähköntarpeen turvaamiseksi.

Joukkoliikenteen toimintayksikkö toteaa, että kerrostaloasutuksen ja keskeisten palvelujen sijoittaminen joukkoliikennereittien varrelle parantaa matkustuspotentiaalia ja joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä.

Joukkoliikenteen tulee olla helppokäyttöinen ja ajallisesti kilpailukykyinen autoiluun verrattuna, jotta siitä tulee houkutteleva vaihtoehto. Joukkoliikenteen tulee olla osa liikkumisjärjestelmää, jossa myös autoilu, pyöräily, kävely ja muut kulkumuodot tukevat sitä toimivan liittymisliikenteen kautta.

- b) Joukkoliikenteen toimivuuden takaamiseksi tarvitaan katuverkko, joka ei perustu suuriin ympyrä- ja kiertoreitteihin, sillä ne eivät vastaa nykyaikaisia suunnittelusuosituksia.
- c) Joukkoliikenteen suunnittelussa Porin kannalta keskeisiä kohteita ovat Ulvilan ammattikoulun toimipiste ja lukio, joiden välillä liikkumisen mahdollistaminen on tärkeää porilaisten opiskelijoiden tarpeiden kannalta.

Vastine:

- a) Ehdotusvaiheessa on lisätty uusi voimajohto olevan voimajohdon rinnalle Honkaluoto-Vainiolaan.
- b) Keskustaajaman rakenne johtaa ympyräreittiratkaisuihin, johon vaikuttaa myös aluetta halkova joki. Nykyinen reitistö on optimoitu taloudellisesti kahdelle linja-autolle. Yleiskaavassa esitetty uusi Mukulamäki-Mynsteri-yhteys parantaa Vanhakylän saavutettavuutta julkisella liikenteellä. Samoin Ravanintien ja Kaasmarkuntien yhdistäminen voi houkutella Palopään ja Loukkuran asukkaita joukkoliikenteen käyttäjiksi.
- c) Kyseisten kohteiden hyvä saavutettavuus joukkoliikenteellä on myös Ulvilan kaupungin edun mukaista. Yleiskaavassa osoitettu liikenneverkko mahdollistaa näiden kohteiden hyvän saavutettavuuden. Tarkemmat ratkaisut toteutuvista joukkoliikennereiteistä ja näiden vuoroväleistä tehdään erillään yleiskaavaprosessista.

3.8 Porin terveystalvontayksikkö

Lausunnon tiivistelmä:

- a) Porin terveystalvontayksikkö pohjaa lausuntonsa Terveystalvontalakiin (763/1994), asumisterveysasetukseen (545/2015) ja valtioneuvoston päätökseen ulkomielutason ohjearvoista (993/1992). Elinympäristöön vaikuttava toiminta on suunniteltava ja järjestettävä siten, että väestön ja yksilön terveyttä ylläpidetään ja edistetään.

- b) Vaikutusten arvioinnista puuttuu koonti terveyteen kohdistuvista vaikutuksista ja ne on tällä hetkellä ripoteltu eri vaikutusten alle. Koottava yhteen ja sisällytettävä: melu, tärinä, ilman epäpuhtaudet, pilaantuneet maa-alueet, olemassa olevien haittojen vähentäminen ja tulviin liittyvät riskit.
- c) Kaavassa tulee käyttää pilaantuneiden maa-alueiden kohdalla terveyshaitan poistamistarve –merkintää.

Vastine:

- a) Kaavoitustyön yhteydessä on täydennetty vaikutusten arviointiin kohtaa 9.6 terveyteen kohdistuvista vaikutuksista seuraavasti:
- Kaavoitustyön aikana on laadittu melu- ja tärinäselvitykset, joiden tulokset on huomioitu yleiskaavatasolla ja yleisiin kaavamääräyksiin on lisätty niiden huomioimistarve asemakaavoitusvaiheessa.
  - Kaavoitustyön aikana on laadittu selvitys pilaantuneista maista, ja tulokset otettu huomioon näille alueille osoitetussa maankäytössä ja puhdistustarpeessa.
  - Kaava ei lisää ilman epäpuhtauksia asutuksen läheisyydessä. Täydennysrakentamisen yhteydessä edistetään pyöräilyn ja kävelyn mahdollisuuksia Ulvilassa, mikä vähentää liikennepäästöjä. Liikennemäärät kasvavat pääasiassa valtateillä mm. uusien teollisuus-alueiden vuoksi. Teollisuustoiminta sijoittuu etäämmälle asutuksesta, mikä vähentää sen vaikutuksia paikalliseen ilmanlaatuun.
  - Rakennettujen alueiden tiivistyessä ja laajentuessa hulevesivirtaamat kasvavat, joten nykyisten hulevesiviemäreiden sekä virtaus- ja tulvareittien kapasiteetti tulee varmistaa tarkemmassa suunnittelussa. Tulvatilanteiden hallitsemiseksi uusille alueille suositellaan vettäläpäisevien pintojen hyödyntämistä ja hulevesien vähentämistä syntysijoillaan.

Yleiskaavan tarkoituksena on toimia maankäytön yleispiirteisenä ohjausvälineenä, eikä se ole yksityiskohtaisen ympäristöhallinnan tai olemassa olevien haittojen vähentämisen väline samalla tarkkuustasolla kuin esimerkiksi asemakaava. Kaava-alueella ei ole pilaantuneiden maa-alueiden lisäksi muita merkittäviä olemassa olevia terveyshaittoja, joiden

vähentämiseen olisi tarpeen erityisesti keskittyä. Yksityiskohtaiset ratkaisut, kuten meluntorjunta ja ilmanlaadun parantamiseen liittyvät toimenpiteet, käsitellään asemakaavoituksen ja muun tarkemman suunnittelun yhteydessä.

- b) Yleiskaavassa on oma merkintänsä niille kohteille, joissa on varma puhdistamistarve kaavan osoittamalla maankäytöllä. (Friitalan nahkatehdas, Koskisen Sahan alue Cimcorp:n lähellä). 1: Mahdollisesti pilaantunut maa-alue. Puhdistustarve.

Yleiskaava laaditaan siten, ettei kaavaratkaisu ole ristiriidassa Terveysturvallisuuslain määräysten kanssa, ja siten, että kaavalla osoitettavien asuinalueiden melutasot pysyvät valtioneuvoston ohjearvojen alapuolella. Ehdotusvaiheessa on tarkennettu tarpeen mukaan yleiskaavamääräyksiä ja asuntoaluevarausten laajuutta erityisesti ampumaradan melualueen osalta.

3.9 Puolustusvoimat

Lausunnon tiivistelmä:

Puolustusvoimat pohjaa lausuntonsa Maankäyttö- ja rakennuslakiin (4 a §): Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä.

Puolustusvoimat huomauttaa, että osana terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevaa valtakunnallista alueidenkäyttötavoitetta (luku 5.1) tulee huomioida seuraavat tavoitteet:

- Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin.
- Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset, kemikaaliratapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyratapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.
- Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan

niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

- a) Puolustusvoimat katsoo, että kaava-aineistossa tulisi selkeämmin esittää teollisuusalueen vaikutusalue huomioiden kaavan mahdollistamat eri sijaintivaihtoehdot suuronnettomuusvaaraa aiheuttaville laitoksille. Vaikutuksilla voi olla merkitystä myös Puolustusvoimien toiminnan kannalta, erityisesti mikäli vaikutusalue ulottuu kaava-alueen ulkopuolelle.
- b) Puolustusvoimat esittää, että kaavan liikenteellisten vaikutusten arvioinnin osana varmistetaan myös, ettei T/kem -alueella ole vaikutuksia lentoliikenteen turvallisuuteen.

Vastine:

Lukua 5.1 terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä on tarkennettu mainittujen tavoitteiden osalta. Lisäksi suuronnettomuusriskiselvitystä on tarkennettu ehdotusvaiheessa ja sen tulokset huomioitu suunnittelussa tavoitteiden täyttämiseksi.

- a) Pirunkynnen suuronnettomuusriskiselvitystä on täydennetty siten, että siinä tarkastellaan kattavammin koko Pirunkynnen T/kem-aluetta ja selvitetty tarkemmin ammoniakkivuodon vaikutuksia myös kaava-alueen ulkopuolelle.
- b) Kaavan liikenteen vaikutusten arviointia on täydennetty koskien Porin lentokentän lentoliikenteen turvallisuutta.

3.10 Satakunnan museo

Lausunnon tiivistelmä:

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Satakunnan Museo huomauttaa, että luonnosvaihtoehdoissa ei ole otettu kaikilta osin huomioon Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 tavoitteita liittyen alueen valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin sekä maisema-alueisiin. Lausunnossa esiin nostettu vaihemaakuntakaavan 2 määräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kokonaisuus, erityispiirteet ja ominaisluonne siten, että edistetään niihin liittyvien arvojen säilymistä ja kehittämistä

mukaan lukien avoimet viljelyalueet. Kaikista aluetta tai kohdetta koskevista suunnitelmista ja hankkeista, jotka oleellisesti muuttavat vallitsevia olosuhteita, tulee museoviranomaiselle varata mahdollisuus lausunnon antamiseen. Kohteen ja siihen olennaisesti kuuluvan lähiympäristön suunnittelussa on otettava huomioon kohteen kulttuuri-, maisema-, luonto- ja ympäristöarvot sekä huolehdittava, ettei toimenpiteillä ja hankkeilla vaaranneta tai heikennetä edellä mainittujen arvojen säilymistä.

- a) Kellarimäen ympäristö on osoitettu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 (2019) valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY2009), maakunnallisesti tärkeäksi maisema-alueeksi (VAMA2021) sekä maakunnallisesti merkittäväksi kulttuuriympäristöksi (Satakunnan rakennusperintö 2005). Alue on myös huomioitu maakunnallisesti merkittäväksi vuonna 2023 valmistuneessa Satakunnan rakennetun kulttuuriympäristön päivitys- ja täydennysinventoinnissa. Satakunnan Museo näkee, että molemmat kaavavaihtoehdot ovat ristiriidassa alueen erityisarvojen sekä maakuntakaavan tavoitteiden kanssa. Etenkin vaihtoehdossa 1 tarkennesuunnitelmissa esitettyjen jopa IV-kerroksisten kerrostalojen mahdollistaminen valtakunnallisesti merkittävälle maisema-alueelle sekä rakennettuun kulttuuriympäristöön on erityisen ongelmallista, koska näillä alueilla viljelyaukeiden avoimuus nousee keskeiseen rooliin. Lisäksi rakentamisella tulisi olemaan huomattavaa vaikutusta myös maisemaselvityksessä osoitettuihin merkittäviin näkymälinjoihin.
- b) Pappilan alueen uudisrakentaminen etenkin VE2:n tarkennesuunnitelmissa esitetyllä tehokkuudella tulisi vaikuttamaan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön sekä maisema-alueen luonteeseen huomattavasti.
- c) Satakunnan Museo näkee, että valtakunnallisesti (RKY) ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskevaa kaavamääräystä on syytä tarkentaa esimerkiksi muotoon: Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, taajamakuvallesiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin.
- d) Satakunnan Museo näkee, että maisema-alueista etenkin valtakunnallisesti merkittäviä maisema-alueita koskeva kaavamääräys on

hyvin ylimalkainen ja sitä tulee täydentää. Arvokkaihin maisema-alueisiin liittyviä kaavamääräyksiä tulee täydentää esimerkiksi siten, että niissä veloitetaan säilyttämään avoimet peltoalueet sekä näitä rajaavat reunametsät. Kaavamääräykseen tulee lisätä, että myös alueelliselle vastuumuseolle varataan mahdollisuus lausua maisema-aluetta koskevista hankkeista.

- e) Molemmissa kaavaluonnoksissa on osoitettu hyvin laajoja teollisuusalueita. Osa uusista teollisuusalueista sijoittuu myös Satakunnan vaihemaakuntakaavassa 2 osoitetuille maisemallisesti arvokkaille alueille sekä kaava-alueen luoteisosassa (Lattomerén kulttuurimaisema) että nk. Pirunkynnen alueella (Harjunpäänjoen kulttuurimaisema). Museo näkee, että arvokkaat maisema-alueet tulee rajata teollisuusalueiden ulkopuolelle, koska lähtökohtaisesti tällä tulee olemaan huomattavaa vaikutusta kyseisiin maisema-alueisiin ja toisaalta ratkaisu on maakuntakaavan tavoitteiden vastainen. Etenkin Honkaluoto-Vainiolan alueella Lattomerén kulttuurimaiseman arvo nojautuu avoimeen viljelymaisemaan. Museo huomauttaa lisäksi, että kaavaluonnoksissa esitettyjen teollisuusalueiden laiduille ei ole osoitettu suojaviheralueita.
- f) Satakunnan Museo pitää kaava-alueella laadittua rakennusinventointia kattavana ja perusteellisena. B-luokkaan arvotettuja kohteita koskee kaksi eri merkintää sk ja srT. Jälkimmäiseen liittyy kaavamääräys: *Rakennus tai rakennusryhmä, jolla on rakennustaiteellisia, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja. Suojelu tulee selvittää asemakaavoituksen yhteydessä. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.* Kaavaselostuksesta puuttuu perustelu, miksi osa suojeltavaksi osoitetuista kohteista on osoitettu srT-merkinnällä, joka jättää nämä kohteet rakennussuojelua ajatellen turvattomaan asemaan. Yleiskaavan tulisi ohjata asemakaavaa, jolloin ratkaisu on myös ristiriidassa yleiskaavan tavoitteiden kanssa. Lisäksi museo näkee, että myös B-luokkaan arvotettuihin kohteisiin liittyvään määräykseen tulee tehdä lisäys ”rakennusta ei saa purkaa”.

Arkeologinen kulttuuriperintö

- g) Kaavakartoille muinaisjäännökset on pääosin merkitty kohdemerkinnällä sm, laajemmat kohteet kuitenkin sm-alueina. Museo pitää ratkaisua hyvänä. Myös Liikistön laajan valtakunnallisesti merkittävän muinaisjäännösalueen merkintää sm-alueena tulisi harkita. Kulttuuriperintäkohteiksi arvotetut nuoremmat tai luonteeltaan epävarmat kohteet on merkitty kartoille kohdemerkinnällä kp. Merkinnät

ovat asianmukaiset ja myös niihin liittyvät kaavamääräykset ovat oikeanlaiset.

- h) Kellarimäen asemakaava-alueella tehtiin arkeologisia koetutkimuksia Ulvilan kaupunginpaikan lounaisosassa. Tutkimusalueelta ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä ja kohteen muinaisjäännösrajaus on muutettu tuloksen mukaiseksi. Alueen rajausta tulee muuttaa myös kaavakartalle.
- i) Lisäksi muinaisjäännöskohde sm 24 (Pirunkynsi IV) tutkittiin kokonaan kallioaineksen ottamisen laajenemisen vuoksi kesällä 2024 ja kohde on poistettu muinaisjäännösrekisteristä. Sitä ei enää ole tarpeen merkitä kaavaan.
- j) Kaavaselostuksessa on luettelo suunnittelualueen muinaisjäännöksistä. Luetteloon on sisällytetty myös inventoinnin aikana tarkastettuja irtolöytöpaikkoja. Luettelossa sivulla 88 kaikki irtolöytöpaikat on virheellisesti nimetty kulttuuriperintökohteiksi (kp). Inventoinnin aikana osalla löytöpaikoista ei kuitenkaan havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä tai kulttuuriperintökohteesta. Näiden löytöpaikkojen luonteen tarkempi selvittäminen tulee tehtäväksi asemakaavoituksen yhteydessä. Selostuksen sivulla 88 seuraavat kohteet: As oy Yhdyskatu, Haistilan krouvi, Isokartano, Jokimaa, Lutiska, Pappilan pelto, Trumetari, Trumetari 2, Trumetari 3, Urponranta ja Ravani tulee joko poistaa kokonaan luettelosta tai selkeästi merkitä löytöpaikoiksi. Kaavakartoilla merkinnät ovat oikein.
- k) Kellarimäen etelä- ja kaakkoispuolelle Siltatien varrelle on molemmissa kaavaluonnosvaihtoehdoissa osoitettu tiivistä rakentamista. Alue on osavaltakunnallisesti merkittävää Ulvilan keskiaikaisen kaupungin paikkaa. Kuten edellä jo on todettu, museo näkee molemmat kaavavaihtoehdot tältä osin ongelmallisina. Kaavamääräyksissä Kellarimäen eteläpuolella sijaitseva osa muinaisjäännösalueesta on huomioitu lauseella: Alueella olevat muinaisjäännökset on selvitettävä ennen toimenpiteitä. Mikäli muuttuvan maankäytön alueella on muinaisjäännöksiä, on asemakaavoituksen yhteydessä käytävä Museoviraston kanssa muinaismuistolain 13§ mukainen kajoamislupaneuvottelu, jossa ratkaistaan mahdollisuus kajoamiseen ja siihen liittyvät ehdot. Osayleiskaava-alueella kajoamislupaa tarvitaan Ulvilan kaupungin paikan lisäksi mahdollisesti myös kohteilla sm 22 (Krapistonmäki II) ja sm 25 (Pirunkynsi V) kohdalla.

Kajoamislupaneuvottelujen tarve asemakaavavaiheessa tulee kirjata kaavaselostukseen.

Vastine:

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

- a) Kellarimäen ympäristön suunnittelua on jatkettu kaavaehdotusvaiheessa siten, että alueen painopisteenä on virkistyskäyttö ja matkailu. Lähtökohtana on ollut, että kun uusi rakentaminen ei estä maisemaselvityksessä osoitettuja näkymälinjoja ja on arkkitehtuuriltaan laadukasta ja paikalle sovitettua, voisi merkittävä virkistystyksen solmukohta näkyä maisemassa lisäten alueen vetovoimaisuutta. Ehdotusvaiheessa kerrostalorakentamisen mahdollistamia alueita supistettiin siten, että niitä sijoitetaan vain paloaseman pohjoispuolelle sekä itäpuolelle metsäisen alueen kainaloon. Näin pitkä näkymä Siltatien itäpäästä säilyy avoimena peltojen yli.
- b) Pappilan alueen suunnittelua on ehdotusvaiheessa jatkettu siten, että joenvarren peltomaisema jää vapaaksi ja täydennysrakentaminen tukeutuu Pappilantien varteen sekä jatkaa luontevana osana olevaa korttelirakennetta: Pappilantien rivitalokorttelia ja vanhan Pajatien erillistaloaluetta. Väliin jää avoin osuus, josta avautuu näkymät Pappilan suuntaan pellolle ja Pappilanlammelle.
- c) Valtakunnallisesti (RKY) ja maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä koskevaa kaavamääräystä on tarkennettu: Alueella tapahtuva uudis- ja korjausrakentaminen ja muut suoritettavat toimenpiteet on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, taajamakuvallesiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
- d) Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kaavamääräykseen on lisätty: Keskeiset avoimet peltoalueet ja niitä rajaavat reunametsät tulee säilyttää. Reuna-alueiden tulee muodostaa eheä ja selkeälinjainen raja maisemalle. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.
- e) Vainiolan teollisuusaluetta on supistettu siten, että nykyinen puustoinen asutusaareke on teollisuusalueen reunalla. Pirunkynnen teollisuusaluetta on supistettu siten, ettei se risteä mma-alueen kanssa. Teollisuusalueen

rajautuessa kulttuurimaiseman tai maisemallisesti arvokkaan pellon suuntaan, sen reunalle on osoitettu suojavyöhykemerkitä: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen maisemallisesti huomionarvoisen alueen suuntaan. Alueen reunoille tulee säästää tai muodostaa vähintään 20 metriä leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.

- f) Kaavaehdotusvaiheessa on pidetty työneuvottelu aiheesta Satakunnan museon, Varsinais-Suomen ELY:n ja Ulvilan kaupungin edustajien kesken. Neuvottelun lopputuloksena rakennussuojelun kaavamerkintöjä on yksinkertaistettu seuraavasti:

sr-1 koskee inventoinnin A-luokan kohteita ja B-luokan kohteille annetaan oma merkintä sr-2. Poikkeuksena Friitalan eritasoliittymän kohteet 92, 93 ja 100, joille osoitetaan merkintä sr-3: Rakennus tai rakennusryhmä, jonka suojelun tarve tulee selvittää asemakaavoituksen yhteydessä. Eritasoliittymän aluevaraus suunnitelmassa (2023) ja sitä varten tehdyssä inventoinnissa todettiin, että suojelumerkintä voidaan näiltä kohteilta poistaa, mikäli ne merkittävästi uhkaavat hanketta.

Arkeologinen kulttuuriperintö

- g) Liikistön laaja, valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäännösalue on merkitty sm-alueena.
- h) Ulvilan kaupungin paikan muinaisjäännösrajaus on päivitetty kaavakartalle.
- i) Merkintä muinaisjäännöskohde sm 24 (Pirunkynsi IV) on poistettu.
- j) Selostukseen on lueteltu irtopaikkalöydökset kohtaan 8.8.3 Arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet ja kirjattu, että löytöpaikkojen luonteen tarkempi selvittäminen tulee tehdä asemakaavoituksen yhteydessä.
- k) Kaupungin paikka on siirtynyt luonnostaan maannousun seurauksena. Siitä ole jäljellä maisemassa näkyviä rakenteita, ja alueella on uusi käyttötarkoitus maatalousviljelyssä. Nykyinen maankäyttö ei ole tarkoituksellinen alueen potentiaali ja keskeinen sijainti huomioiden, eikä myöskään huomioi alueen historiallisia arvoja. Kaupungin historiallista sijaintia ja sen poistumisen syytä voidaan tuoda esiin uuden maankäytön myötä, ja antaa paikalle sen hautautunut arvo takaisin Ulvilan nykyisen kaupungin yhtenä keskeisimmistä paikoista. Sillä edellytyksellä, että historialliset kerrostumat on tutkittu ja käyty

asianmukainen kajoamislupaneuvottelu. Kellarinmäen asemakaava-alueella ei havaittu merkkejä kiinteästä muinaisjäänneksestä ja Ulvilan kaupunginpaikan muinaisjäänösrajausta on muutettu tuloksen mukaiseksi.

3.11 Satakunnan pelastuslaitos

Ei lausuttavaa.

3.12 Satakuntaliitto

Lausunnon tiivistelmä:

Satakuntaliiton lausunto keskittyy poikkeavuuksiin maakuntakaavasta. Lisäksi lausunnossa on huomioita yleiskaavaa varten laadittuihin selvityksiin ja niiden tuloksien huomioimiseen yleiskaavassa.

- a) Keskeisempiä maakuntakaavasta poikkeavia aluevarauksia on osoitettu muun muassa uusien teollisuus- ja varastotoimintojen alueiden muodossa Vainiolassa (T, TY, T-2) ja Pirunkynnen alueella (T, T/kem) sekä muut aluevaraukset Vanhakylän (C, C1), Kettumetsän (T) ja Saarenluodon (AP-3) alueella. Vaikutusten arviointia on perusteltava ja täydennettävä näiden osalta.
- b) Naparanta-Kellarinmäki: kaavaluonnoksen tehostamisen tavoitteet verrattuna maakuntakaavaan vaativat riittävää arkkitehtonisen laadun ohjaamista sekä harkittua tarkemman käyttötarkoitusten määrittelyä, jotta varmistetaan täydennysrakentamisen yhteensovittaminen alueen kulttuuriympäristöjen valtakunnallisten ja maakunnallisten arvojen kanssa.
- c) Pirunkynnen ja Vainiolan teollisuusalueiden merkittävyys ylittää paikallisen tason, joten niiden sijoittuminen maakuntakaavan valkoisille alueille tulee perustella myös seudullisesta näkökulmasta. Lisäksi alueet risteävät maisemallisesti tärkeiden alueiden kanssa, joiden vaihemaakuntakaavan 2 suunnittelumääräys huomioitava. Suojaviheralueiden osoittaminen asuinalueisiin tai arvokkaisiin maisemaluokkiin lieventäisi niille kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.
- d) Pirunkynnen vaarallisia kemikaaleja varastoivan tai valmistavan laitosten sijoittamista sallivan teollisuus- ja varastotoimintojen (T/kem) aluevarauksen suunnittelun osalta tulee selostuksessa mitoituksen perusteluja tuoda esille ja alueen toteuttamisen vaikutuksia

yhdyskuntarakenteeseen selvittää. Toteutuksen ajallinen vaiheistaminen huomioiden myös tarvittavan infran rakentamisen edellytykset.

- e) Muutosta maisemassa erityisesti suunnittelualueen länsiosassa tulee käsitellä yksityiskohtaisemmin ja kiinnittää huomiota nykyistä enemmän maisema- ja virkistysverkko-selvityksen suosituksiin (huom. Selvityksen osoittamat rajoitteet taajaman laajentumiselle)
- f) Pinomäki-Vainiolan MAALI-alue ei ole riittävästi huomioitu, kun osoitettu teollisuusaluevarauksia ja liikenteen linjauksia (päärata ja seututie, yhteisvaikutukset arvioitava huomioiden myös tiesuunnitelma vt2-vt8 välille). MAALI-alue tulee lisätä kaavaselvityksen suunnittelualueen luontoarvojen käsittelyn yhteyteen (4.2.4). Kevätmuutto on selvitetty, mutta syysmuuttoa ei.
- g) Huomioitava maakuntakaavan mukaisen kaksiajorataiseksi parannettavan päätien merkintä valtatie 2 osalta. Lisäksi tulee turvata maakuntakaavassa osoitetun Pori-Tampere pääradan tulevaisuuden kehittämis- ja lisätilan tarpeet. URPO-rata on osoitettu maakuntakaavassa yhteystarvemerkinä, joka ei vielä osoita radan linjauksen tarkkaa sijaintia. Valtatielle 11 on kaavaluonnoksessa esitetty kaksi eritasoliittymää, kun maakuntakaavassa on vain yksi Suosmerentiellä. Uuden asuntoalueen toteuttaminen (AP-3) Saarenluotoon voi aiheuttaa valtatielle 11 tarvetta liittymäjärjestelyihin. Vt11 liikenteen sujuvuus ja turvallisuus sekä läheisten yhdysteiden liittymien toimivuus tulee varmistaa.
- h) Valtatie 2 ohitustie: Tieyhteyden tarpeellisuuden ja linjauksen perusteita, merkitystä tavoiteltavassa liikennejärjestelmässä sekä vaikutuksia (mm. maisema- ja linnustoarvot, yhdyskuntatalous) on hyvä vielä jatkosuunnittelun yhteydessä käydä läpi ja esitellä selvityksessä nykyistä yksityiskohtaisemmin.
- i) Jatkosuunnittelussa tulee kehittää yleiskaavassa osoitettua viher- ja virkistysverkkoa hyödyntäen laadittuja selvityksiä. Erityisesti laajojen yhtenäisten rakentamiseen varattujen alueiden osalta tulee viher- ja virkistysverkkoa täydentää yleiskaavan tasolla ja varmistaa verkostojen laajuus ja kattavuus sekä kytkeytyminen suunnittelualueen lähiympäristöön. Viherverkoston suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös Pirunkynnen alue. Valtakunnallisen soidensuojelun työryhmän ehdotuksen SSTE-alueet Saarenluodossa otettava huomioon.

Vastine:

- a) Vaikutusten arviointia on täydennetty alue- ja yhdyskuntarakenteen osalta.
- b) Kellarimäen ympäristön suunnittelua on jatkettu kaavaehdotusvaiheessa siten, että alueen painopisteenä on virkistyskäyttö ja matkailu. Lähtökohtana on ollut, että kun uusi rakentaminen ei estä maisemaselvityksessä osoitettuja näkymälinjoja ja on arkkitehtuuriltaan laadukasta ja paikalle sovitettua, voisi merkittävä virkistyskeskuksen solmukohta näkyä maisemassa lisäten alueen vetovoimaisuutta. Ehdotusvaiheessa kerrostalorakentamisen mahdollistamia alueita supistettiin siten, että niitä sijoitetaan vain paloaseman pohjoispuolelle sekä itäpuolelle metsäisen alueen kainaloon. Näin pitkä näkymä Siltatien itäpäästä säilyy avoimena peltojen yli.
- c) Vaikutusten arvioinnin näkökulmaa on laajennettu seudulliselle tasolle. Yleiskaavaa laaditaan tekeillä olevan maakuntakaavaluonnoksen tavoitteiden mukaisesti.

Vainiolan teollisuusaluetta on supistettu siten, että nykyinen puustoinen asutusaareke on teollisuusalueen reunalla. Pirunkynnen teollisuusaluetta on supistettu siten, ettei se ulotu mma-alueelle. Teollisuusalueen rajautuessa kulttuurimaiseman tai maisemallisesti arvokkaan pellon suuntaan, sen reunalle on osoitettu suojavyöhykemerkintä: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen maisemallisesti huomionarvoisen alueen suuntaan. Alueen reunoille tulee säästää tai muodostaa vähintään 20 metriä leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.

- d) Pirunkynsi vastaa kysyntään isoista, mm. puhtaan siirtymän hankkeita palvelevista teollisuustonteista, joita Ulvilalla ei ole tarjota muualta. Sijainti on maakunnallisesti tunnistettu potentiaalisesti puhtaan siirtymän teollisuusaluetta ajatellen mm. sähköverkon kapasiteetin, liikenteellisen saavutettavuuden sekä vesistön läheisyyden vuoksi (Vihreän siirtymän hankkeet Satakunnan maakuntakaavassa 2050. Selvitys. Satakuntaliitto, Ramboll 2023). T/kem-1-kaavamerkintään on kirjattu, että alue tulee pyrkiä toteuttamaan vaiheittain pohjoisesta etelään.

Uudet teollisuusaluevaraukset eivät aiheuta yhdyskuntarakenteen haitallista laajenemista, vaan ne liittyvät seudulliseen kehitykseen ja vahvistavat valtatie 2 roolia yritysten ja tuotantolaitosten kehityskäytävänä.

Kaavassa varmistetaan alueen saavutettavuus sujuvasti ja turvallisesti kestävillä liikkumismuodoilla. Pirunkynnen saavutettavuus pyörällä Ulvilasta on hyvä, alue sijaitsee noin kuuden kilometrin etäisyydellä Ulvilan keskustasta.

Nämä huomiot on täydennetty myös selostukseen 8.4.3 Teollisuus ja muut yritysalueet sekä vaikutusten arviointiin.

- e) Vainiolan teollisuusaluetta on supistettu siten, että nykyinen puustoinen asutussaareke on teollisuusalueen reunalla. Teollisuusalueen rajautuessa kulttuurimaiseman tai maisemallisesti arvokkaan pellon suuntaan, sen reunalle on osoitettu suojavyöhykemerkintä: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen maisemallisesti huomionarvoisen alueen suuntaan. Alueen reunoille tulee säästää tai muodostaa vähintään 20 metriä leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.

Arvokkaiden maisema-alueiden määräystä on täydennetty: Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kaavamääräykseen on lisätty: Keskeiset avoimet peltoalueet ja niitä rajaavat reunametsät tulee säilyttää. Reuna-alueiden tulee muodostaa eheä ja selkeälinjainen raja maisemalle. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto.

Näillä toimenpiteillä maiseman kannalta arvokkaat piirteet säilyvät, vaikka täydennysrakentaminen laajenee niiden vaikutusalueelle.

- f) Selostukseen on lisätty MAALI-aluekartta kohtaan 4.2.4 Luontoarvot. Vainiolan teollisuusalueen laajuutta on supistettu siten, että se ei risteä kevät- ja syyslevähtäjäselsvityksissä arvokkaiksi osoitettujen alueiden kanssa. Uuden seututien/ohitustien vaikutuksia levähtäjiin on pyritty vähentämään sillä, että se seuraa teollisuusalueen reunaa ja maakuntakaavan URPO-ratavarauksen linjaa, jolloin arvokas levähtäjäalue säilyy mahdollisimman yhtenäisenä.
- g) Kaavaan on lisätty oma merkintä kaksiajorataiseksi parannettavalle päätielle valtatie 2 osalta.

URPO-radan yhteystarvemerkinän sijainnin viitteellisyydestä huolimatta Pori on asemakaavoittamassa radan linjausta, ja yleiskaavan on syytä liittyä samaan linjaan kaupunkien rajalla. Yleiskaavassa osoitettu maankäyttö radan ympärillä ei tuota merkittäviä esteitä radan tarkemman sijainnin määräytymiselle myöhemmin.

Kaavassa on säilytetty nykyisen Suosmerentien vt11 eritasoliittymävarauksen lisäksi Pirunkynnen eritasoliittymävaraus, koska se parantaa liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta suunnittelualueella. Pirunkynnen eritasoliittymätarve tulee ajankohtaiseksi sitten, kun teollisuusalue on kehittynyt riittävästi. Tällöin Kuorilantien vt11 eritasoliittymä poistuu ja sen liikenne ohjataan Pirunkynnen eritasoliittymään, mikä lisää turvallisuutta valtatiellä 11 entisestään.

Saarenluodon uudelta AP-1 asuinalueelta liikenne kulkee Kirkkotien kautta valtatielle 11, ja liikenneverkon kehittämiseksi Saarenluotoon on osoitettu kaavassa uusi tieliikenteen yhteystarve Kirkkojuopan yli Kirkkotielle.

- h) ELY-keskukset edellyttävät rinnakkaisen tieverkon toteuttamista valtateille. Ohitustiellä on myös merkitystä teollisuustoiminnan lupamenettelyn kannalta, joillekin teollisuustoiminnoille voidaan vaatia kaksi eri reittiä. Ohitustie mahdollistaa myös erikoiskuljetukset. Tien vaikutus maiseman avoimuuteen ja luonteeseen on vähäinen, varsinkin, jos sitä ei valaista. Nämä perustelut on täydennetty myös kaavaselostukseen.
- i) Saarenluodon SSTE-kohteet sijaitsevat VR-alueella, jonka määräyksessä todetaan seuraavasti: Alueen suunnittelussa, käytössä ja hoidossa tulee turvata alueen luonnon ominaispiirteiden säilyminen.

SSTE-kohteiden kuvausta on täydennetty selostukseen 4.2.4 Luontoarvot.

3.13 Suomen Erillisverkot Oy

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoooperaattoripalvelut liiketoimintaan.

3.14 Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes

Lausunnon tiivistelmä:

Kaavoituksessa ei ole riittävästi huomioitu olemassa olevia kemikaalikohteita ja kohteiden toiminnasta aiheutuvia mahdollisia rajoituksia maankäytölle. Tukesilla ei ole muuta huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

- a) Huomioitava myös olemassa olevat kemikaalikohteet osoitteissa Satakunnantie 7 ja 8 ja niiden mahdolliset rajoitukset maankäytölle:

- Osuuskunta Satamaito, 1,0 km konsultointivyöhyke ja kaavamerkintä T/kem TP sijasta.
    - Tukesin valvontakohteisiin tulee olla lähestyminen kahdesta eri suunnasta (tasoristeyksien poistohanke)
    - Suositus olla yhteydessä Satamaitoon kaavatyön edetessä
    - Kohde ja sen vaikutusalue onnettomuustilanteissa on huomioitava Keskusta-Rantavainio ja Sahamäki alueiden suunnittelussa ja rakentamisessa.
  - Nevel Pori Oy:n biometaanin purkuasema, ns. lupalaitos ja 0,2 km konsultointivyöhyke.
- b) Huomio logistiikka-aluevarauksista ja kiertotalouden edistämisestä. Tukes muistuttaa, että em. toiminnot voivat olla myös kemikaaliturvallisuusluvan (Tukes valvoma laajamittainen toiminta) tai -ilmoituksen (pelastusviranomaisen valvomaa vähäistä toimintaa) vaatimaa toimintaa.
- c) Soveltuva kaavamerkintä on edellytys Tukesin kemikaaliturvallisuusluvan saamiselle, mutta laitoksen sijoittamisen edellytykset arvioidaan erillisessä Tukesin lupakäsittelyssä.
- Laajamittaisen kemikaalilaitoksen tontin kaavamerkinnäksi suositellaan T/kem tai kaavamäyräksiin mainintaa soveltuvuudesta kemikaalilaitokselle.
- d) Muu huomio Tukesin roolista suojavyöhykkeiden määrittämiseen ja lausuntopyyntöihin liittyen. Konsultointivyöhyke ei ole kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin onnettomuuksia kuvaava "suojavyöhyke", vaan onnettomuuksien vaikutusaluetta laajempi alue, jonka rakentamisessa ja kaavoituksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- e) Muu huomio valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista terveelliseen ja turvalliseen elinympäristöön liittyen.

Vastine:

- a) Kaavakartalle on osoitettu Satamaidon T/kem ja konsultointivyöhyke sekä Nevel Pori Oy:n konsultointivyöhyke ja todettu niiden vaikutus maankäytön suunnitelmien laadintaan selostuksessa luvuissa 8.4.3 Teollisuus ja 8.9.5 Väestönsuojelu.

- b) Kaavaselistukseen on lisätty huomio teollisuuteen ja muihin yritysalueisiin: Teollisuusalueet mahdollistavat myös logistiikkaan ja kiertotalouden edistämiseen liittyvät toiminnot. Nämä voivat olla myös kemikaaliturvallisuuslupan tai -ilmoituksen vaatimaa toimintaa, jolloin niistä tulee pyytää vastaavan viranomaisen lausunto.
- c) Valittu T/kem.
- d) Korjattu koosteeseen OASTa saaduista lausunnoista ja mielipiteistä vastineineen, että Tukes määrittelee konsultointiväyhykkeet, jonka alueella tehtävistä kaavamuutoksista ja merkittävästä rakentamisesta tulee pyytää lausunto Tukesilta ja pelastusviranomaiselta. Korjattu kaavaselistukseen, että Tukesin lisäksi lausunto pyydetään pelastusviranomaiselta.
- e) Lukua 5.1 terveellisestä ja turvallisesta ympäristöstä on tarkennettu mainittujen tavoitteiden osalta. Lisäksi suuronnettomuusriskiselvitystä on tarkennettu ehdotusvaiheessa ja sen tulokset huomioitu suunnittelussa tavoitteiden täyttämiseksi.

3.15 Varsinais-Suomen ELY

Lausunnon tiivistelmä:

- a) ELY-keskus näkisi hyvänä, että kaavaselistuksesta kävisi selkeästi ilmi (myös kartoilla), miltä osin laadittavana olevassa yleiskaavassa kyse on nykyisten yleiskaavojen (Keskustaajaman osayleiskaava ja Suosmeren osayleiskaava) muuttamisesta ja miltä osin laajennuksesta. Maakuntakaavan osalta kaavaselistuksessa on mainittu vireillä oleva Satakunnan maakuntakaava 2050, jonka osalta olisi hyvä esittää kaavaluonnos ja päivitetty aikataulu. Poikkeamat voimassa olevasta maakuntakaavasta on tarpeen perustella (mm. yritysalueiden ja keskustatoimintojen osalta). Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulee ottaa huomioon kattavasti. Myös 7.11.2024 tehty päätös valtakunnallisesti merkittävistä arkeologisista kohteista (VARK) osana valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita tulee ottaa huomioon kaavan laadinnassa.
- b) ELY-keskuksen näkemyksen vaiheistusta olisi tarpeen esittää myös kaavakartalla esim. reservialueina, jotta vältetään vajaasti toteutuneilta alueilta, jotka ovat epäedullisia paitsi talousvaikutusten, myös mm. ympäristön viihtyisyyden ja ilmastovaikutusten kannalta.

- c) Teknisenä huomiona ELY-keskus toteaa, että kaavaselostuksessa on ristiriitaa kaavaluonnosvaihtoehdoille esitettyjen väestömäärien osalta (sivun 9 väestömäärä vaihtoehdolle 2 lienee liian alhainen).
- d) Kaavan vaikutusten arviointia on vielä syytä täydentää erilaisten riskien arvioinnin osalta (mm. ranta-alueiden eroosio ja T/kem-alueet)
- e) ELY-keskus pitää vaihtoehtoa 1 luontevampana, etenkin C-alueen rajauksen suhteen. Maisema-alueiden reunoille sijoittuvan rakentamisen ohjaukseen tulee kuitenkin vielä kiinnittää tarkempaa huomiota jatkosuunnittelussa. Etenkin Kellarinmäen osalta on syytä vielä harkita arvokkaaseen maisemaan sekä myös luonnon ja kulttuuriympäristön kannalta arvokkaalle alueelle soveltuvan rakentamisen korkeutta ja tehokkuutta.
- f) Kaavaluonnoksessa Lattomerén maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle on osoitettu teollisuusaluetta (T, TY, T-2). Samoin kaavaluonnoksen koillisreunan (Pirunkynsi) T-alue sijoittuu osin suunnittelualueen koillispuolella sijaitsevan maakunnallisesti arvokkaan Harjunpään kulttuurimaiseman alueelle. Teollisuusalueiden sijoittaminen maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle ei ole suositeltavaa, eivätkä alueet niiltä osin myöskään ole voimassa olevan maakuntakaavan mukaisia. Etenkin Lattomerén avoimet peltoaukeat nousevat maiseman arvotekijöinä esiin. Kaavamääräyksessä tulee edellyttää myös riittävän suojaviheralueen / suojapuuston muodostamista. Myös ainakin osa Pirunkynnen alueen M-alueista voisi olla tarpeen varata suojaviheralueiksi.
- g) ELY-keskus toteaa, että osa inventoiduista kohteista (rakennus tai rakennusryhmä) on osoitettu merkinnällä "srT", jonka kohteen suojelu tulee kaavamääräyksen mukaan selvittää asemakaavoituksen yhteydessä. ELY-keskus katsoo, että ottaen huomioon yleiskaavan ohjausvaikutus asemakaavojen laadintaan, yleiskaavassa tulee osoittaa suojeltavaksi tarkoitetut kohteet suojelumerkinnällä, eikä siirtää asiaa selvitettäväksi asemakaavoituksen yhteyteen. Lisäksi ELY-keskus huomauttaa, että "sk"-kohteiden kaavamääräyksessä ei ole rakennuksen purkamiskieltoa. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan myös rakennusinventointien yhteydessä arvoluokan B saaneita kohteita on tarpeen osoittaa suojeltaviksi. Kohdekohtainen suojelun tarve on syytä käydä läpi Satakunnan Museon kanssa.

- h) ELY-keskus suosittelee käyttämään maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen kaavamerkintänä "mma", maakunnallisesti arvokas maisema-alue. Ympäristöministeriön asetuksen maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta mukaan kaavamerkintää "mai" käytetään jatkossa maisemanhoitoalueella. Muutoinkin on hyvä siirtyä käyttämään asetuksen mukaisia kaavamerkintöjä. Esimerkiksi muun kulttuuriperintökohteen "kp 1" merkintänä on asetuksessa "ark", muu arkeologinen kohde. Teknisenä huomiona ELY-keskus toteaa, että "vama"- ja "mai"-alueet eivät erotu kaavakartalta selkeästi ja niiden esitystavassa voisi harkita esim. sopivan rasterin käyttöä.
- i) Viheryhteyksiä säilyttävää leveyttä tulisi pohtia mm. virkistysalueiden osalta. Viherrakenneselvityksessä ei ole otettu kantaa käytännön toteutuksen mahdollisuuksiin, mm. siihen, otetaanko selvitys kaavassa huomioon ottamalla kaavaan konkreettisia maankäytön määräyksiä ja suosituksia (esim. käytävien säilyminen ja laajeneminen, lahoppuun lisääminen, jatkuvapeitteisyys, ennallistamisen kannalta tärkeät alueet, ottaen huomioon ennallistamisasetus). Jokivarsien viherrakenteen merkitys näkyy selvityksessä hyvin.
- j) SL-kohteet: Protson leton Natura-alueen toteutustapa on luonnonsuojelulaki (ei metsälaki kuten luontoselvityksessä) ja sen tulee olla SL-kohde. Uudenlevonsuo/Protson leton SL-alueen sisältä voidaan luo-merkinnät ottaa pois. SL-alueen raja-alue on syytä tarkistaa riittävän laajaksi. Saarenluodon SSTE-kohteet (soidensuojelun täydennysohjelman ehdotus) tulisi merkitä kaavaan SL-kohteina.
- k) Pinomäki-Vainiolan MAALI-alue tulee esittää selkeästi oikean laajuusena ja todeta, että kyseessä on maakunnallisesti arvokas lintualue. Kaavan vaikutuksia etenkin peltosirkkuun, mutta myös muuhun linnustoon tulee arvioida.
- l) Arvokkaat luontoalueet tulee ottaa huomioon siten, etteivät niiden arvot vaarannu. Esimerkiksi Kettumetsän teollisuusalueelle sijoittuu luo-3- aluetta, joka olisi syytä varata MU-alueeksi.
- m) Suunnittelualueelta on laadittu maaperä- ja rakennettavuuskartoitus. Kartoitukseen tulee sisällyttää myös selvitys happamista sulfaattimaista. Tiedossa olevien haitta-ainepitoisten maa-alueiden ja kaatopaikkojen osalta tulee kaavaan lisätä määräykset myrkkyaainepitoisten hulevesien

leviämisen estämiseksi ja tarvittavien vesienkäsittelyratkaisujen käyttämiseksi.

- n) Hulevesiselvityksessä tulee laskea mahdollinen valumakertoimen muutos ja lisääntyneiden hulevesien määrä, ja arvioida riittävä kasvipeitteisyyden taso tonteille. Kaavassa tulee ohjeistaa erityisesti luonnonmukaisten hulevesien imeytysratkaisujen, kasvipeitteisyyden ja vettä läpäisevien päällysteiden käyttöä.
- o) Pirunkynnen uuden teollisuusalueen hulevedet tulee pystyä ohjaamaan tarvittaessa viemäriverkostoon likaantumisen tai mahdollisen häiriötilanteen takia tai käsittelemään muuten niin, ettei likaantuneista vesistä aiheudu haittaa kaloille, kalanpoikasille tai kalojen kudulle Harjupäänjoessa.
- p) Kaavaselostusluonnoksen pohjavesivaikutusten arviointi on puutteellinen. Haistila-Ravanin pohjavesialueelle on osoitettu uusi pientalovaltainen asuinalue ja pohjavesialueen poikki kulkeva tieyhteys, joiden vaikutukset pohjavesialueen määrään, laatuun ja pohjavesiolosuhteisiin tulee selvittää.
- q) Suunniteltu rakentaminen tiivistää yhdyskuntarakennetta, mutta osoitettavien uusien toimintojen sijoittumista olisi hyvä vielä tarkastella ilmastovaikutusten näkökulmasta, mm. maaperän rakennettavuus, turvemaat sekä hiilinielu ja -varasto huomioiden. Ilmastotavoitteet ja ilmastomuutoksen huomioiminen kaavaratkaisussa on syytä tuoda esille kaavan tavoiteasettelusta lähtien.
- r) Kaavaluonnoksessa on vielä selvittämättä hiilivarasto/-nielupoistuma ja sen vaikutukset. Metsän poistuman aiheuttamia vaikutuksia kaavan ilmastokestävyyteen ei ole vaikutustenarvioinnissa tunnistettu. Kaavan hiilivaraston poistumaa tulisikin tarkastella laskennallisesti käyttäen Hiililaskuria tai Hiilikartta-työkalua. Kaavan aiheuttaman metsäkadon lisäksi/ohella olisi tärkeää selvittää onko alueella turvemaita, sijoittaa rakentaminen niiden ulkopuolelle, ja osoittaa mahdollisesti turvemaita turvaavia kaavamääräyksiä, esimerkiksi seuraavasti: hn-1: Säilytettävä hiilinielu. Alueen puusto ja vesiolosuhteet tulee säilyttää. Maanpintaa ei saa rikkoa, eikä luonnollista korkeusasemaa muuttaa. Alueella kuitenkin sallitaan välttämättömien hulevesien hallintaa varten tarvittavien rakenteiden toteuttaminen. Rakenteet tulee suunnitella ja toteuttaa kasvillisuutta, maan pintaa ja maaperää säästäen.

- s) Kaavaselostuksessa todetaan, että ”Pirunkynnen vihreän siirtymän alueen toteuttamisella on pitkällä tähtäimellä positiivisia ilmastovaikutuksia.” Väite tulee perustella. Ilmastoarviointien osalta on syytä huomioda, että toiminnan aiheuttamia päästöjä ei ole kaavan vaikutusarvioinnissa tarpeen käydä läpi, vaan on syytä keskittyä kaavaratkaisun aiheuttamiin vaikutuksiin, esimerkiksi hiilivarasto- ja hiilinielunvaikutuksiin, kuten aiemmin on todettu. Osayleiskaavan ei voida katsoa edistävän kiertotaloutta tai vähentävän kaavan ilmastovaikutuksia, jos vaadittuja toimia ja tavoitteita ei kirjata kaavamääräyksiin tai muutoin osoiteta kaavakartalla (tilavarauksin tms.).

Kaavaratkaisua tulee kehittää vielä ilmastokestävämmän asemakaavoituksen ohjauksen osalta, esimerkiksi tuomalla massatasapainon, kestävän rakentamisen sekä hiilivarastojen ja -nielujen turvaamisen tavoitteet kaavan yleismääräyksiin.

- t) Jalankulun ja pyöräilyn verkollisessa tarkastelussa on huomioitu olennaiset reitit ja yhteystarpeet. Jalankulun ja pyöräilyn nykyisiä väyliä ja uusia yhteystarpeita ei ole vielä osoitettu kaavaluonnosversioissa, mutta kaavaehdotukseen ne tulee kuitenkin lisätä.
- u) Valtatielle 11 hiljattain valmistuneessa kehittämisselvityksessä on valtatie kehittämisen tavoitteiksi asetettu muun muassa liikenneturvallisuuden paraneminen, nopeus- ja palvelutason turvaaminen ja kaikkien elinkeinoelämän kuljetusten mahdollistaminen. Kaavaluonnoksessa on valtatielle 11 osoitettu eritasoliittymävaraukset maantien 2553 Suosmerentien ja Pirunkynnen alueen kohdalle. Kaavaluonnoksen eritasoliittymävaraukset ovat lähellä toisiaan ja Pirunkynnen alueen eritasoliittymävaraus on myös hyvin lähellä idässä kaava-alueen ulkopuolelle jäävää Kuorilantien liittymää. Kaavan liikenteellistä tarkastelua tulisi laajentaa ja sisällyttää kaavaratkaisuun myös Kuorilantien liittymäjärjestely, jotta kaavaratkaisussa olisi mahdollista huomioda myös valtatielle 11 asetetut kehittämistavoitteet. Kaavaluonnosversiossa 1 esitetty kiertoliittymävaraus Suosmerentien liittymään ei ole toteutuskelpoinen nykylinjausten mukaan. Näin ollen ELY-keskus toteaa, että Suosmerentien liittymään on hyvä esittää eritasoliittymävarausta, jonka määräyksessä todetaan mahdollisuus parantaa liittymän toimivuutta liittymän porrastuksella ja mahdollisesti tarvittavalla kanavoinnilla.
- v) Kaavaluonnoksessa on tieyhteyksille osoitettu määräyksiä teiden/katujen toiminnallisesta ja hallinnollisesta luokituksesta (st/kk, yt/kk).

Maanteiden toiminnallisen luokan merkinnät tulee tarkastaa maakuntakaavasta ja osoittaa ne yleiskaavassa sen mukaisesti. Mikäli maakuntakaavan merkinnöistä poiketaan, on sille löydyttävä perusteet, ja kaavaratkaisu tulee tältä osin perustella selostuksessa.

Vastine:

- a) Ehdotusvaiheessa on kiinnitetty huomiota kaavaselostuksen tekstiin, jotta siitä kävisi selkeämmin ilmi, miltä osin yleiskaavassa on kyse muuttuvasta maankäytöstä. Lukuun 10.3 on lisätty vaiheistuskaavio, josta näkee muuttuvan/laajentuvan maankäytön alueet.

Täydennetty selostukseen maakuntakaavaluonnoksen tilanne ja aikataulu lukuun 5.2.5 Satakunnan maakuntakaava 2050. Poikkeamat voimassa olevasta maakuntakaavasta on tarkastettu. Keskustatoiminnot eivät enää poikkea maakuntakaavasta. Teollisuustoimintojen poikkeamat on perusteltu selostuksessa 8.4.3 Teollisuus ja muut yritysalueet.

Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita on täydennetty terveellisen ja turvallisen elinympäristön osalta.

Kaava-alueella on kaksi VARK-kohdetta, Liikistö 101041 ja Ulvilan keskiaikaisen kaupungin muinaisjäännökset 100337. Nämä alueet on noteerattu arkeologisessa inventoinnissa ja huomioitu kaavoitustyössä. Selostukseen on lisätty maininta VARKista osana valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

- b) Reservialueet aiheuttavat maanomistajille epävarmuutta, ja siksi niitä ei ole haluttu osoittaa yleiskaavaan. Nykyisessä yleiskaavassa olleet maankäytön laajenemissuunnat on nyt osoitettu kyseiseen maankäyttöön, mikä on luonteva jatkumo.

Kysyntä ja siten maan arvo on korkeampi lähempänä keskustaa, mikä ohjaa alueiden kehittymistä kohti täydennysrakentamista. Samalla se on kaupungin kannalta taloudellisempi vaihtoehto, kuin uudelle alueelle tarvittavan infrastruktuurin rakentaminen. Nämä lainalaisuudet on katsottu riittäviksi ohjaamaan keskustaajaman kehitystä kohti ensisijaisesti tiivistyvää ja toissijaisesti laajenevaa kaupunkirakennetta.

- c) Mitoitus ja väestömäärä on tarkastettu ehdotusvaiheessa.
- d) Vaikutusten arviointia on täydennetty eroosioriskien ja T/kem-riskien osalta.

- e) Kellarimäen suunnittelua on jatkettu palveluiden vetovoimaisuus edellä siten, että alueen painopisteenä on virkistyskäyttö ja matkailu. Merkittävä virkistystyksen solmukohta saa näkyä maisemassa ja on osa vetovoimaisuutta, kun se ei estä maisemaselvityksessä osoitettuja näkymälinjoja ja on arkkitehtuuriltaan laadukasta ja paikalle sopivaa. Kerrostaloalueita supistetaan siten, että niitä sijoitetaan vain Paloaseman pohjoispuolelle sekä itäpuolelle metsäisen alueen kainaloon. Näin pitkä näkymä Siltatien itäpäästä säilyy avoimena peltojen yli.
- f) Vainiolan teollisuusaluetta on supistettu siten, että nykyinen puustoinen asutusaareke on teollisuusalueen reunalla. Pirunkynnen teollisuusaluetta on supistettu siten, ettei se risteä mma-alueen kanssa. Teollisuusalueen rajautuessa kulttuurimaiseman tai maisemallisesti arvokkaan pellon suuntaan, sen reunalle on osoitettu suojavyöhykemerkintä: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen maisemallisesti huomionarvoisen alueen suuntaan. Alueen reunoille tulee säästää tai muodostaa vähintään 20 metriä leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.
- g) Kaavaehdotusvaiheessa on pidetty viranomaisneuvottelu aiheesta Satakunnan museon, Varsinais-Suomen ELY:n ja Ulvilan kaupungin edustajien kesken. Neuvottelun lopputuloksena rakennussuojelun kaavamerkintöjä on yksinkertaistettu seuraavasti:
- sr-1 koskee inventoinnin A-luokan kohteita ja B-luokan kohteille annetaan oma merkintä sr-2. Poikkeuksena Friitalan eritasoliittymän kohteet 92, 93 ja 100, joille osoitetaan merkintä sr-3: Rakennus tai rakennusryhmä, jonka suojelun tarve tulee selvittää asemakaavoituksen yhteydessä. Eritasoliittymän aluevaraussuunnitelmassa (2023) ja sitä varten tehdyssä inventoinnissa todettiin, että suojelumerkintä voidaan näiltä kohteilta poistaa, mikäli ne merkittävästi uhkaavat hanketta.
- h) Ehdotusvaiheessa kaavakartan merkinnät on päivitetty Katja-asetuksen mukaisiksi.
- i) Viherrakenneselvityksen tulokset on huomioitu kaavassa kaavamerkinnällä viher- ja ekologinen yhteystarve. Selostuksessa todetaan, että yhteyksien laatua voi kasvattaa kehittämällä kasvillisuutta puustoisemmaksi, monikerroksellisemmaksi ja vyöhykettä laajemmaksi.
- j) Protson leton alue on esitetty SL-alueena koko laajuudessaan, ja luomerkinnät poistettu sen sisältä. Saarenluodon SSTE-kohteet sijaitsevat VR-alueella, jonka määräyksessä todetaan seuraavasti: Alueen

suunnittelussa, käytössä ja hoidossa tulee turvata alueen luonnon ominaispiirteiden säilyminen.

SSTE-kohteet on täydennetty selostukseen 4.2.4 Luontoarvot.

- k) Selostukseen on täydennetty MAALI-alueen kuvaus ja kartta sen laajuudesta. Vaikutusten arviointiin on täydennetty ohitustien, URPO-radan ja Vainiolan teollisuusalueen vaikutukset MAALI-alueeseen.
- l) Ehdotusvaiheessa on tutkittu läntisen ohitustien linjausta ja Kettumetsän teollisuusaluevarauksen osoittamista siten, että muodostuisi vähemmän päällekkäisyyttä kehrääjäreviirin (luo-3) kanssa. Yleiskaavaprosessin aikana on nähty tarkoituksenmukaiseksi, että yleiskaavakartta laaditaan selvästi yleispiirteisempänä kuin nykyinen voimassa oleva keskustaajaman yleiskaava. Näin ollen ohitustien tarkempi linjaus ja teollisuusalueen laajuus on merkitty kartalle yleispiirteinä varauksina, ja niiden osalta ratkaisu tarkentuu vasta myöhemmissä suunnitteluvaiheissa. Yleiskaavan luo-3-varaus ohjaa huomioimaan kehrääjäreviirin alueen tarkemmassa suunnittelussa asemakaavatasolla.
- m) Maaperä- ja rakennettavuuskartoitukseen sisältyy luku 2.7 Happamat sulfaattimaat. Yleiskaavamääräyksiin on lisätty yleinen määräys: Tiedossa olevien haitta-ainepitoisten maa-alueiden hulevesien leviäminen ympäristöön tulee estää.
- n) Valumakertoimen laskenta ja riittävän kasvipeitteisyyden tason määrittäminen on asemakaavoituksen asiaa.

Yleiskaavamääräyksiin on lisätty yleinen määräys: Hulevesien hallinta tulee pyrkiä toteuttamaan luonnonmukaisesti ja osana kokonaisvaltaisia hallintaratkaisuja. Selostukseen on täydennetty ohjausta koskien luonnonmukaisten hulevesien hallintaratkaisuja.
- o) Yleiskaavamääräyksiin on lisätty yleinen määräys: Pirunkynnen uuden teollisuusalueen hulevedet tulee pystyä ohjaamaan tarvittaessa viemäriverkostoon likaantumisen tai mahdollisen häiriötilanteen takia tai käsittelemään muuten niin, ettei likaantuneista vesistä aiheudu haittaa kalastolle.
- p) Pohjavesien vaikutusten arviointia on täydennetty kaavaselostukseen.
- q) Kaavaselostusta on ehdotusvaiheessa täydennetty kaavan ilmastokestävyyden, ilmastotavoitteiden ja ilmastovaikutusten arvioinnin osalta.

- r) Ehdotusvaiheessa on tarkastettu, että kaava-alueella ei ole merkittäviä turvesoita. Ehdotusvaiheessa on tarkasteltu hiilivarasto/-nielupoistumaa ja sen vaikutuksia Hiilikartan avulla.
- s) Vaikutusten arviointia on tarkennettu siten, että se keskittyy kaavaratkaisun aiheuttamiin ilmastovaikutuksiin. Kaavamääräyksiin on kirjattu tavoitteita ja yleismääräyksiä. Pirunkynnen alueen pohjarakentaminen on ilmastokestävää hyvän rakennettavuuden ansiosta ja siellä pystytään hyödyntämään alueen rakentamisessa syntyviä maamassoja maaston tasauksiin. Maa-aineisten ottoalue tukee alueen rakentumista. Muualla pohjarakentaminen ei välttämättä ole mahdollista vähähiilisenä.
- t) Pyöräliikenteen pääverkko on lisätty kaavaehdotukseen, ja se palvelee myös kävelyliikennettä yhdessä ulkoilureittien kanssa.
- u) Kaavassa on säilytetty nykyisen Suosmerentien vt11 eritasoliittymävarauksen lisäksi Pirunkynnen eritasoliittymävaraus, koska se parantaa liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta suunnittelualueella. Pirunkynnen eritasoliittymätarve tulee ajankohtaiseksi sitten, kun teollisuusalue on kehittynyt riittävästi. Tällöin Kuorilantien vt11 tasoliittymä poistuu ja sen liikenne ohjataan Pirunkynnen eritasoliittymään, mikä lisää turvallisuutta valtatiellä 11 entisestään.
- v) Ehdotusvaiheessa on tarkastettu maakuntakaavan tieluokitukset ja muutettu yleiskaavan tieluokitukset sen mukaisiksi (yt/pk).

3.16 Väylävirasto

Lausunnon tiivistelmä:

Väylävirasto pitää myönteisenä, että yleiskaavaa varten on laadittu melu-, tärinä- ja runkomeluselvitykset ja että kaavamääräyksissä otetaan kantaa runkomelun ja tärinän huomiointiin asemakaavoitusvaiheessa. Lisäksi Väylävirastolla on käynnissä tasoristeysten poisto ja parantaminen -hanke. Väylävirasto pitää hyvänä, että hankkeessa suunnitellut muutokset on otettu huomioon yleiskaavan luonnoksessa. Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta.

Vastine:

Lausunto ei edellytä toimenpiteitä.

4 Tiivistelmät mielipiteistä ja niihin annetut vastineet

4.1 Mielipide 01

Tiivistelmä:

Mielipiteessä pyydetään siirtämään Haistilan eritasoliittymää etelämmäs, jotta se ei ole aivan nykyisen asutuksen takana ja pilko peltoja. Peltomaisema säilyisi ja melua kantautuisi vähemmän asunnoille.

Vastine:

Haistilan eritasoliittymän sijainti perustuu entisen tielaitoksen suunnitelmaan, jossa sijainti on tutkittu ja perusteltu. Kaavakartalla alun perin esitetty sijainti on parempi eritasoliittymällä tavoitellun liikenneverkon toiminnallisuuden kannalta. Lisäksi se tukeutuu mäennyppylään, jolloin siltarakenteita tarvitaan vähemmän. Ehdotettu siirto on lähellä asuvien kannalta parempi vaihtoehto, mutta kokonaisuutena se erottuisi enemmän maisemasta tasamaalle toteutettuna, sen toteuttaminen olisi kalliimpaa, eikä se palvelisi tarkoitustaan yhtä hyvin. Eritasoliittymän jatkosuunnittelussa määritellään ramppien tarkempi sijainti ja selvitetään meluvaikutukset ja mahdolliset lievennyskeinot.

4.2 Mielipide 02

Tiivistelmä:

- a) Itäpuolen asuinrakennuksiin jätettävä suurempi suojaetäisyys Pirunkynnen teollisuusalueelta kuin nyt, ja huomioitava viherkaista- ja äänivallialueiden rakentamiseen tarvittavat alueet. Alueella oleva kallio kuljettaa mielipiteen mukaan ääniä ja tärinää poikkeuksellisen hyvin.
- b) Luontoselvityksessä virheitä, Pirunkynnen maa-aineksen otto tehnyt itäpuolen pohjavedestä juomakelvotonta.

Vastine:

- a) Pirunkynnen teollisuusaluetta on supistettu siten, ettei se risteä mma-alueen kanssa. Teollisuusalueen rajautuessa kulttuurimaiseman tai maisemallisesti arvokkaan pellon suuntaan, sen reunalle on osoitettu

suojavaöhykemerkintä: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen maisemallisesti huomionarvoisen alueen suuntaan. Alueen reunoille tulee säästää tai muodostaa vähintään 20 metriä leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.

Näiden muutosten myötä teollisuusalueen etäisyys kiinteistöstä kasvaa ja sen reuna-alue maisemoidaan.

- b) Luontoselvitys ei ota kantaa pohjavesiin. Hulevesiselvityksen sivun 23 lause Pirunkynnen alueen pohjavesistä on valitettavasti epätasällinen. Lauseella tarkoitetaan, että Pirunkynnen alueella ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Luokittelulla tarkoitetaan sitä, kuinka hyvin pohjavesialueet soveltuvat vedenhankintaan (esim. yhdyskuntaa varten). Lisätietoa luokitelluista pohjavesialueista löytyy mm.: <https://www.vesi.fi/vesitieto/pohjavesialueet/> . Samassa osoitteessa on myös linkki karttapalveluun, jossa esitetään Suomen luokitellut pohjavesialueet.

Pohjavettä on käytännössä kaikkialla maan alla (maan huokosissa oleva vesi), mikä mahdollistaa mm. yksityiset kaivot, mutta suurin osa ei ole hyödynnettävissä laajamittaiseen vedenottoon, johon luokittelulla viitataan.

4.3 Mieli pide 03

Tiivistelmä:

Mielipiteessä tuodaan ilmi, että kaavaluonnoksessa on paljon hyvää: se mahdollistaa lisää työpaikkoja, asuntoja ja vapaa-ajalle ympäristöä, jossa on virikkeitä, sekä ravintola- ja hotellipalveluita.

- a) Mielipiteessä tuodaan esiin raskaan liikenteen aiheuttamat ongelmat valtatie 2:n nykyliikennejärjestelyillä. Mielipiteessä ehdotetaan, että kaavassa olisi huomioitava mahdollisuus Friitalan sillasta etelään n. 2,3 km päähän alikulku valtatielle 2 ja rautatielle, sekä siltayhteys joen yli Ravanintielle.
- b) Mielipiteessä kommentoidaan Naparantaan soveltuvan maankäytön luonnetta. Aluetta tulee kehittää yleisenä alueena, jossa on monipuolisia palveluita. Näitä palveluita on listattu tarkasti.

Vastine:

- a) Silta joen yli ehdotetusta sijainnista ei ole mahdollinen. Maa-alue rautatien, uuden rantatien ja joen epävakaan rantapenkereen välissä on liian kapea.

Mielipiteessä mainittujen haasteiden ratkaisuksi on jo yleiskaavan luonnosvaiheessa tutkittu ja esitetty Haistilan eritasoliittymä sekä tasoliittymien poiston yhteydessä tehtävä rantatie.

- b) Kellarimäen suunnittelua on jatkettu palveluiden vetovoimaisuus edellä siten, että alueen painopisteenä on virkistyskäyttö ja matkailu. Kerrostaloalueita supistetaan siten, että niitä sijoitetaan vain Paloaseman pohjoispuolelle sekä itäpuolelle metsäisen alueen kainaloon. Mielipiteessä on eritelty tarkasti Naparantaan sopivia palveluita ja toimintoja. Yleiskaava ohjaa maankäyttöä. Naparannan tarkennesuunnitelmassa on tutkittu erilaisia tilatarpeita kaavoituksen tueksi, mutta alueen rakenne määrittäyty vasta seuraavissa suunnitteluvaiheissa.

4.4 Mielipide 04 Peab Industri Oy

Tiivistelmä:

Peab Industri Oy kiinteistöjen omistajana esittää, että kaavamerkinnän T-1 määräyksen ensimmäinen lause muutetaan muotoon: *Alueella sallitaan kiviainesten otto ja käsittely maa-aines- ja ympäristölupien mukaisesti sekä asfalttiaseman toiminta.*

Mielipiteen mukaan asfalttiaseman sijoittuminen alueelle on mahdollista myös siinä vaiheessa, kun kiinteistöillä ole enää kiviaineksen ottotoimintaa. Asfalttiaseman sijoittuminen alueelle tukee kaavan toteuttamista. Kaavamääräykseen esitetyllä muutoksella on tarkoitus mahdollistaa kiviainestoiminnan luvittaminen myös olemassa olevien lupien jälkeen tai mahdolliset muutostarpeet voimassa olevien lupien aikana ilman kaavasta poikkeamista. Esitetyt muutokset eivät rajoita alueen käyttöä kaavan osoittamaan tarkoitukseen, mutta huomioi epävarmuuden kaavaluonnoksen mukaisen teollisuusalueen toteuttamisaikataulussa.

Peab Industri Oy esittää, että T-1-alueen kaavarajausta tarkasteltaisiin uudelleen siten, että se kattaisi kokonaan kiinteistöt 886-413-13-0 ja 886-413-5-54. T-1 merkinnän laajuuden muutoksella tuotaisiin esiin, että molemmilla kiinteistöillä on kiviaineksen ottoa ja käsittelyä.

Lisäksi Peab Industi Oy huomauttaa, että yleiskaavaluonnoksessa asfalttiasema on esitetty sen vanhalla sijaintipaikalla, liitteenä olevassa asemapiirroksessa näkyy asfalttiaseman nykyinen sijainti.

Vastine:

T-1-alueen laajuutta on tarkennettu ja kaavamääräystä päivitetty muotoon: Alueella sallitaan maa-ainesten otto ja käsittely. Toiminnan päätyttyä alue tulee maisemoida ja osoittaa pääkäyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön.

Yleiskaavamerkintä T-1 mahdollistaa jo nykyisessä muodossaan asfalttiaseman sijoittumisen alueelle.

Asfalttiasemarakennuksen sijainnilla kartalla ei ole merkitystä yleiskaavan kannalta. Kaavakartan taustalla on maanmittauslaitoksen maastokartta, joka päivittyy aikanaan.

4.5 Mieli pide 05 Maarakennus Mykrä Oy

Tiivistelmä:

Vaihtoehdon 1 ohitustielinjaus kulkee toimivan teollisuustontin 886-409-4-72 lävitse. mielipiteen mukaan tielinjaus voisi kulkea esimerkiksi tonttien rajalla, jolloin vaikutusta maankäytön näkökulmasta on vain metsätontilla 886-409-4-79.

Vastine:

Ehdotusvaiheessa tielinjausta on muutettu siten, että se ei risteä kyseisen teollisuustontin kanssa.

4.6 Mieli pide 06

Tiivistelmä:

Mieli pide käsittelee valtatie 2 ohitustietä ja URPO-rataa, painottuen lähialueiden asukkaiden näkökulmiin vaihtoehdosta 2.

- a) Sekä URPO-rata että VE1 ja VE2 ohitustien linjat rikkovat maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen. Mieli piteessä arvostellaan kaavaselostuksen kaaviokuvaa ala-arvoiseksi, koska nuoli risteää asutusalueen kanssa, ja osio vaaditaan käsiteltäväksi uudestaan.
- b) Peltoalue on mielipiteen mukaan kokonaisuudessaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue, jolla mm. muuttolinnut

levähtävät suurina parvina keväisin ja syksyisin. Ohitustien liikenne aiheuttaa huomattavaa meluhaittaa eläimistölle, eikä mielipiteen mukaan tähän ole otettu yleiskaavassa mitään kantaa.

- c) Mielipiteen mukaan vaihtoehdoissa VE1 ja VE2 esitetyt ohitustien linjaukset aiheuttavat huomattavaa ympärivuorokautista liikenteen melua, joka kantautuu Nahkurin asukkaille. Erityisesti meluhäiriötä syntyy vaihtoehdosta 2, koska se seuraa voimajohdon linjaa ja on siten lähempänä. Mielipidettä perustellaan sillä, että ohitustietä käytetään oikaisureittinä VT2 ja VT8 välille, ja Vainiolan ja Honkaluodon teollisuusalueet lisäävät liikennettä.
- d) Mielipiteen mukaan kiinteistönomistajille aiheutuisi taloudellisesti korvattavia maisemahaittoja, mikäli ohitustie sijaitsee kuten VE2 ja/tai kun sen melun vuoksi rakennetaan meluesteitä lähimaisemaan.

Vastine:

- a) Selostuksen kaaviokuva on yleiskaavaa palveleva yleispiirteinen esitys alueen liikenneverkosta ja yhteystarpeista, eikä ota kantaa niiden tarkkaan linjaukseen. Liikenneverkkokaaviota päivitetään tarvittaessa ehdotusvaiheeseen. Tarkka tielinjaus on esitetty asianmukaisesti kaavakartalla.

URPO-radan viitteellinen linjaus tulee maakuntakaavasta ja sen tarkempi sijainti suunnitellaan erillisenä kuntarajat ylittävänä hankkeena, jossa selvitetään myös radan maisema-, melu- ja värinävaikutukset.

Ohitustien vaikutus maiseman avoimuuteen ja siten Lattomerén kulttuurimaiseman arvoihin on vähäinen, mikäli sen sijainti ei edellytä melusuojausta. Melusuojaus on tarpeen, jos valtioneuvoston päätöksen (993/1992) asettamat melutason ohjearvot ylittyvät.

Meluselvitys ei kaavan luonnosvaiheessa sisältänyt ohitustietä. Sen tuloksia Lattomerentien 60 km/h nopeusrajoitusalueella voi soveltaa ohitustiehen, koska Lattomerentie sijaitsee vastaavasti alavalla peltoalueella ilman luonnollisia tai rakennettuja meluesteitä. Lattomerentien osalta päivämelun ohjearvot ylittyvät alle 40 metrin etäisyydellä tiestä. Yli 90 metrin etäisyydellä melu jää alle 45 dB:n, eikä sitä alempia arvoja ole esitetty karttatarkastelussa.

Täten voidaan olettaa, että meluarvot eivät ylity eikä meluestetarvetta synny, mikäli tie sijaitsee yli 40 metrin etäisyydellä nykyisistä

asuinkiinteistöistä. Tämä olisi toteutunut myös vaihtoehdossa 2, mutta ehdotusvaiheessa tarkastellaan vaihtoehtoa, jossa tie kulkee kauempaa, yli 90 metrin etäisyydellä.

- b) Luontoarvot on selvitetty kaavaprosessin aikana, eikä kartoituksessa ole todettu pellon olevan luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä alue. Monotonisesti viljelty, voimakkaasti ihmistoiminnan muokkaamat pellot eivät täytä monimuotoisuuden perusteita.

Muuttolintujen levähdysalueena pelloilla on merkitystä.

Kevätlevähtäjäselvitys ja syyslevähtäjäselvitys ovat valmistuneet, ja niiden tulokset on huomioitu ehdotusvaiheessa kaavakartalla (luo-3) ja selostuksessa 4.2.4 Luontoarvot.

- c) ELY-keskukset edellyttävät rinnakkaisen tieverkon toteuttamista valtateille. Ohitustie on myös toissijainen mutta tarpeellinen yhteys teollisuustoiminnalle mahdollisissa häiriötilanteissa. Ohitustie mahdollistaa lisäksi erikoiskuljetukset. Ensisijainen ja houkuttelevin raskaan liikenteen reitti Vainiolasta kulkee Porin puolelta, jonne on suunnitteilla uusi Honkaluodon eritasoliittymä ja valtatie 2 ja 8 yhdistävä maantie. Reitin houkuttelevuuteen henkilöautoilun näkökulmasta voidaan vaikuttaa mm. nopeusrajoituksilla.

Meluvaikutusten osalta ks. kohta a).

- d) Tien vaikutus maisemaan on vähäinen, kun meluesteitä ei tarvita, ks. kohta a).

4.7 Mieliptide 07 Porin lintutieteellinen yhdistys PLY ry

Tiivistelmä:

Mieliptide esittää huolen Vainiolan peltujen käyttötarkoituksen muutoksesta aiheutuvasta merkittävän lintujen levähdysalueen pientymisestä.

Laskentaraportin levähtävälle linnustolle tärkeimmät osa-alueet ovat vain osa lintujen kannalta erittäin merkittävää Vainiolan peltoaukeaa. Esimerkkinä käy hyvin 4.4., jolloin levähtäjälaskenta-alueella havaittiin 4117 hanhea. Koko peltoaukealla nähtiin samana päivänä parhaimmillaan 15.000 hanhea.

Yhdistys pitää erittäin ongelmallisena sitä, ettei kaavoituksen yhteydessä ole arvioitu koko Vainiolan peltoalueen merkitystä lintujen levähtämisalueena. Yhdistys esittää, että Vainiolan peltoalueen merkitys levähtäville linnuille

arvioidaan käyttämällä Tiira havaintoaineistoa useamman vuoden ajalta. Yhdistys luovuttaa havaintoaineiston korvaukset tähän tarkoitukseen.

Vastine:

Kyseessä on Pinomäki-Vainiolan MAALI-alue. Honkaluoto-Vainiola sijoittuu sen reunalle. Vainiolan teollisuusaluetta supistetaan siten, että kevätlevähtäjäselvityksen määrittämät tärkeimmät alueet jäävät nykyiseen maatalouskäyttöön. Levähdyskokonaisuus ei vaarannu maankäytön muutoksesta. Ohitustien vaikutukset levähtäjille arvioidaan ehdotusvaiheessa.

URPO-radon viitteellinen linjaus tulee maakuntakaavasta ja sen tarkempi sijainti suunnitellaan erillisenä kuntarajat ylittävänä hankkeena, jossa selvitetään myös radan luonto-, maisema-, melu- ja värinävaikutukset.

4.8 Mieli pide 08

Tiivistelmä:

Mieli pide esittää huolen Vainiolan teollisuusalueen alle jäävistä maatalous- ja asuintonteista. Maankäytön muutoksesta seuraa asuntojen arvon ja viihtyisyyden menetys, sekä maatilán kannattavuusedellytysten menetys.

Mielipiteessä

- Huomautetaan, että kaavan selostuksessa ei ole otettu kantaa vaikutuksista maa- ja metsätalouselinkeinoon.
- Peräänkuulutetaan kattavaa suunnitelmaa yksityisomisteisten maiden hankkimiseksi vapaaehtoisin maakaupoin.
- Esitetään vastaehdotus, jossa teollisuusaluemerkinnät poistetaan ja osoitetaan nuolella mahdolliseksi teollisuusalueen laajenemissuunnaksi.
- Esitetään, että rinnakkaistie poistetaan suunnitelmista, koska mieli piteen kirjoittaja ei näe tien tuovan sellaista lisäarvoa, jota ei voisi saavuttaa nykyisiä yhteyksiä kehittämällä.

Vastine:

- Kaavaselostukseen on täydennetty maa- ja metsätalouselinkeinoon kohdistuvien vaikutusten arviointia kohdassa 9.4.

- b) Hankintasuunnittelu etenee yleiskaavoituksesta erillisenä omana prosessinaan. Kaupunki tulee ottamaan yhteyttä ehdotusvaiheessa suurimpiin maanomistajiin muuttuvan maankäytön alueilla.
- c) Nykyisessä, voimassa olevassa yleiskaavassa on esitetty Vainiolaan teollisuuden laajenemissuunta nuolella. Nyt kaavaluonnoksessa esitetty T-merkintä on nuolen jälkeen seuraava askel. Jatkumo on luonteva, kun nyt tekeillä oleva yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta aiempaa yleiskaavaa selkeämmin. Vainiolan teollisuusaluetta supistetaan siten, että nykyinen puustoinen asutussaareke on teollisuusalueen reunalla ja Lattomerén kulttuurimaiseman suuntaan jätetään suojavihervyöhyke.
- d) ELY-keskukset edellyttävät rinnakkaisen tieverkon toteuttamista valtateille. Ohitustie on myös toissijainen mutta tarpeellinen yhteys teollisuustoiminnalle mahdollisissa häiriötilanteissa. Lisäksi ohitustie mahdollistaa erikoiskuljetukset.

4.9 Mieli-pide 09

Mieli-piteessä kiitetään yleiskaavaluonnosta kunnianhimoa ja katseesta tulevaisuuteen sekä kattavista selvityksistä. Mieli-piteessä annetaan seuraavat huomiot yleiskaavaluonnoksesta:

- a) Pirunkynnen T- ja T/kem-varauksilla voi olla merkittäviä maisemallisia vaikutuksia. Väliin jätetty M-alue on metsätalouskäytössä, ja puuston säilymisestä ei ole varmuutta. Varmin ratkaisu, jolla voidaan turvata metsäalueen säilyminen, on kaupungin omistuksessa olevan virkistysalueen (V) perustaminen. Kaupunkiomisteisella V-alueella turvattaisiin myös metsän virkistys- ja ulkoilukäytön arvoja.
- b) Trumetarintien reunaa pitkin kulkeva jäähdytysvesilinja: Linja tulisi todennäköisesti kulkemaan ojaan sijoitettavassa putkessa ja sillä tulisi olemaan vaikutusta alueen viihtyvyyteen ja käyttöön. Jatkosuunnittelussa asuinalueen viereen sijoitettavan jäähdytysvesilinjan vaikutukset alueen viihtyvyyteen ja maisemaan tulisi tarkastella ja asemakaavaan lisätä velvoitteita linjan maisemoimisesta.
- c) VE2 esitetty tieliikenteen yhteystarve on hyvä. Esitetty Jkpp-yhteys on tarpeellinen, vaikka Mukulamäen ja Mynsterin välinen ajoneuvoliikenteen yhteys ei toteutuisikaan.

- d) Pappilanlammen ulkoilualue ja reitit ovat erityisen viihtyisät ja rauhalliset. Kannatettavampi vaihtoehto on VE1 uuden asuinrakentamisen osalta, jotta virkistysarvot ja rauhallisuus säilyvät.

Vastine:

- a) Suojavihervyöhyketarpeet on tuotu ilmi myös viranomaislausunnoissa. Ehdotus Pirunkynnen metsäisten alueiden osoittaminen virkistysalueeksi (V) ei onnistu ampumaradan melun vuoksi, koska ohjearovot ylittyvät. Teollisuusalueen rajautuessa kulttuurimaiseman tai maisemallisesti arvokkaan pellon suuntaan, sen reunalle on osoitettu suojavyöhykemerkintä: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen maisemallisesti huomionarvoisen alueen suuntaan. Alueen reunoille tulee säästää tai muodostaa vähintään 20 metriä leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.
- b) Suuret prosessi-/jäähdytysvesiputket kaivetaan maahan, eivätkä ne näy tämän jälkeen maisemassa.
- c) Jos tie ei toteudu, ulkoilureittivarauksen hieman lännempänä voidaan katsoa olevan riittävä palvelemaan jkpp-tarvetta.
- d) Kaavassa on asetettu mm. seuraavia tavoitteita asuinrakentamiselle (selostus luku 6.4):
- Uusi asuinrakentaminen sijoitetaan nykyisen rakenteen yhteyteen lähelle palveluja, virkistysyhteyksiä ja joukkoliikennettä sekä etäälle ympäristöhaitoista.
  - Uudella asuinrakentamisella pyritään luomaan omaleimaisia, laadukkaita, viihtyisiä asuinalueita, jotka toteuttavat ulvilalaisen identiteetin mukaista asumistapaa ja istuvat luontevasti olemassa olevaan miljööseen.
  - Tavoitteena on sosiaalisesti tasapainoinen kaupunki: taataan kaikille tasapuoliset toimintamahdollisuudet huomioimalla myös erityisryhmien tarpeet.

Olemassa olevan kaupunkirakenteen hyödyntäminen ja täydentäminen vaatii vähemmän uuden infrastruktuurin rakentamista ja vähentää liikennetarvetta, mikä vähentää rakentamisen ilmastovaikutusta. Pappilan alue sijaitsee lähellä keskustaa ja sen palveluita hyvien pyöräily- ja kävely-yhteyksien tuntumassa. Siksi sen kehittäminen on kaavan tavoitteiden mukaista.

Pappilan alueen suunnittelua on ehdotusvaiheessa jatkettu siten, että joenvarren arvokas peltomaisema jää vapaaksi ja täydennysrakentaminen tukeutuu Pappilantien varteen sekä jatkaa luontevana osana olevaa korttelirakennetta: Pappilantien rivitalokorttelia ja vanhan Pajatien erillistaloaluetta. Väliin jää avoin osuus, josta avautuu näkymät Pappilan suuntaan pellolle ja Pappilanjärvelle.

4.10 Mieli pide 10 Suomen luonnonsuojeluliitto (Satakunta ja Ulvila)

Tiivistelmä:

Mielipiteessä on esitetty seuraavat huomiot:

- a) Kaavaluonnoksen takavuonna 2045 pitää Suomen olla ilmastoneutraali ja luontokato pysäytetty. Kummankin kansainvälisen suurtavoitteen kohdalla Suomen pitää olla päässyt paranevan kehityksen alkuun. Kaavaluonnoksessa tulee olla tarkastelu, miten se edistää näitä tavoitteita.
- b) Kaavamerkintöjen kaupungille tulevan investoinnin talousvaikutus tulee saada näkyville euroina ja arviona siitä, mihin vuoteen investointi arviolta sijoittuu.
- c) Kaupungilla tulee olla maata asuinrakentamisen tarpeisiin, mutta arvio niihin tarvittavista hehtaareista on mielipiteen mukaan ylimitoitettu. Varsinkin asuinalueille tulee kaavaesityksen yhteyteen tulla merkintä siitä, missä järjestyksessä ne asemakaavoitetaan, jaetaan tonteiksi ja rakennetaan tarvittava tiet sekä kunnallistekniikka.
- d) Pellot ovat osa Ulvilan maisemaa ja ylpeyden aihe. Kaavaluonnoksessa ja vanhassa kaavassa on Siltatien varsi peitetty asuinrakennuksilla, mitä ei pidä tehdä. Peltomaisemat tulee säilyttää myös valtateiden, Lattomeren kylään johtavan tien ja historiallisesti arvokkaan, Haistilan lossilta kirkolle johtaneen tien varrella.
- e) Koko kaupungin kehittämisen kannalta teollisuusrakentamisen suunnittelussa on huomioitava Kullaan Koskiin jo kaavoitettu, vasta osittain rakennettu teollisuusalue.
- f) Ulkoilureittilinjauksessa on tutkittava mahdollisuudet perustaa reitit pellonreunan vesiensuojelukaistojen yhteyteen, valtaojien tai joen varsiin.
- g) Vanhakylän puolella on vanhassa kaavassa luo-alueita, joita ei enää kaavaluonnokseen esitetä. Luontokartoituksissa ei näitä alueita ole

arvioitu, mitä mielipiteessä pidetään puutteena. Yksityismaalla oleva vanhan kaavan luo-alue on muuttunut kaavaluonnoksessa virkistysalueeksi, kun kaupunki hankki sen omistukseensa.

- h) Kaavaluonnos osoittaa toimintoja metsiin ja pelloille ottamatta huomioon, että ne ovat maisema-, virkistys- ja luontoalueina kaupunkilaisille tärkeitä sekä omistajilleen ja käyttäjilleen merkittävä luonnonvaran lähde. Kaavan käsittelyssä tulee päättäjille kertoa, miten sen alueella erityyppisten maa-alueiden (metsät, pellot, puistot, tiet, asutus, teollisuus, palvelut) hehtaarit tulevat kaavan toteuduttua kasvamaan tai vähenemään.
- i) Lisäksi keskustaajaman kaavaluonnoksen vaikutukset Ulvilan muun kaupunkialueen kehitykseen tulee tarkastella. Esimerkki: Uusien asuin- ja teollisuusalueiden ja teiden rakentamiseen tarvitaan maa-aineksia. Pitää kertoa, mistä kaava-alueelta tai sen ulkopuolelta rakentamiseen tarvittava maa-aines tuodaan.
- j) Mielipide kiinnittää huomiota Pirunkynnen teollisuusalueen laajuuteen, paljon metsäpinta-alaa hävitetään. Metsäalueiden sen ympärillä ei voi luottaa turvaavan maisema- ja luontoarvoja, tai heikennetään metsänomistajien luonnonvaratalouden harjoittamismahdollisuuksia.
- k) Mielipiteessä arvostellaan kaavaluonnosta siitä, että laaditaan yleiskaavaa, jonka tiedetään jäävän suurilta osin toteutumatta.

Vastine:

- a) Kaavaselostusta on ehdotusvaiheessa täydennetty kaavan ilmastokestävyyden, ilmastotavoitteiden ja ilmastovaikutusten arvioinnin osalta. Rakentamisesta aiheutuu kuitenkin aina ilmastopäästöjä. Kaavamääräyksiin on kirjattu yleismääräyksiä, joilla ohjataan rakentamista kohti ilmastolle suotuisampia ratkaisuja.

Ulvila on liittynyt HINKU-kunnaksi, ja aikoo saavuttaa HINKU-kuntien tavoitteet.

Yleiskaavaa varten on laadittu kattavat luontoselvitykset ja niissä tunnistetut luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet on merkitty kaavakartalle arvojen säilyttämiseksi. Näiden kohteiden määrä on kasvanut aikaisempaan yleiskaavaan verrattuna, mikä tukee EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteiden täyttymistä.

- b) Kaavavaihtoehtoista on laadittu yleiskaavatasoiset kustannuslaskelmat. Investoinnin aikataulua ei esitetä.

- c) Yleiskaavan on aina tarpeen sisältää ns. ylimääräistä kaavavarantoa. Tämä ylimitoitus tuo asemakaavoitukseen ja tarkempaan suunnitteluun tarvittavaa joustavuutta ja mahdollistaa aluevarausten rajausten tarkentamisen lähtötietojen tarkentuessa sekä kaupungin ja markkinoiden tarpeiden ja tavoitteiden täsmentyessä. Vaiheistusta on tarkennettu ehdotusvaiheessa ja havainnollistettu kaaviolla.
- d) Yleiskaavaehdotuksen laadintaa on jatkettu siten, ettei se ole ristiriidassa maisemallisesti arvokkaiksi määriteltujen alueiden ominaispiirteiden vaalimisen tavoitteiden kanssa.

Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden kaavamääräyksiin on lisätty: Keskeiset avoimet peltoalueet ja niitä rajaavat reunametsät tulee säilyttää. Reuna-alueiden tulee muodostaa eheä ja selkeälinjainen raja maisemalle. Aluetta koskevista suunnitelmista on pyydetty museoviranomaisen lausunto.

Kellarimäen ympäristön suunnittelua on jatkettu kaavaehdotusvaiheessa siten, että alueen painopisteenä on virkistyskäyttö ja matkailu. Lähtökohtana on ollut, että kun uusi rakentaminen ei estä maisemaselvityksessä osoitettuja näkymälinjoja ja on arkkitehtuuriltaan laadukasta ja paikalle sovitettua, voisi merkittävä virkistysalue solmukohta näkyä maisemassa lisäten alueen vetovoimaisuutta. Ehdotusvaiheessa kerrostalorakentamisen mahdollistamia alueita supistettiin siten, että niitä sijoitetaan vain paloaseman pohjoispuolelle sekä itäpuolelle metsäisen alueen kainaloon. Näin pitkä näkymä Siltatien itäpäästä säilyy avoimena peltojen yli.

- e) Pirunkynsi vastaa kysyntään isoista, mm. puhtaan siirtymän hankkeita palvelevista teollisuustonteista, joita Ulvilalla ei ole tarjota muualta. Aluevarauksella on maakunnallista merkitystä.
- f) Hyvä yleisperiaate, jota tarkastellaan seuraavissa suunnitteluvaiheissa.
- g) Kyseessä on Palonpään eteläpuolella oleva peltoalue ja sen keskellä oleva metsäsaareke, joka on vanha hakamaa. Sen arvot ovat heikentyneet risukoitumisen takia, ja sitä ei tästä syystä ole noteerattu luontoselvityksessä. Virkistysaluekäyttö (V) ei vaaranna hakamaata, ja kaupunki voi palauttaa aluetta hakamaan tyyppiseksi. Kohde on ehdotusvaiheessa merkitty luo-2, jotta tieto alueen potentiaalista arvokkaana hakamaana säilyy.

- h) Uuden ja muuttuvan maankäytön pinta-ala on kuvattu kaavan mitoitustilastuksessa kaavaselostuksen luvussa 8.12.
- i) Yleiskaava on strateginen, yleispiirteinen ja mahdollistava, eikä se näin ollen voi ottaa yksityiskohtaisesti kantaa eri alueiden toteutukseen eikä tarkkaan toteutusajankohtaan.
- j) Teollisuusalueen rajautuessa kulttuurimaiseman tai maisemallisesti arvokkaan pellon suuntaan, sen reunalle on osoitettu suojavyöhykemarkinta: Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen rajautumiseen maisemallisesti huomionarvoisen alueen suuntaan. Alueen reunoille tulee säästää tai muodostaa vähintään 20 metriä leveä monikerroksellinen kasvillisuusvyöhyke.
- k) Yleiskaavalla mahdollistetaan yleiskaavalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen. Ylimääräisen kaavavarannon osalta ks. vastine kohtaan c.